ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №23

Стенограма пленарного засідання **4** червня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №23

Стенограма пленарного засідання 4 червня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання двадцять третє (Четвер, 4 червня 2020 року)

Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Голос» i «Довіра»	6
«Європейська солідарність» та «Батьківщина»	7
«Слуга народу»	40
Прийняття Постанови «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» щодо направлення програми на доопрацювання	8
Прийняття постанов:	
«Про звільнення Пристайка В.В. з посади Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України»	20
«Про призначення Стефанішиної О.В. Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України»	25
«Про призначення Ткаченка О.В. Міністром культури та інформаційної політики України»	32
«Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Ткаченка О.В.»	39
Складення присяги:	
Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Стефанішиною О.В.	39
міністром культури та інформаційної політики України Ткаченком О.В.	39

Внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною	
щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою	41
Інформація про входження народного депутата України Поляка В.М. до складу депутатської групи «Довіра».	51
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства»	51
Прийняття Постанови «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення належного соціального захисту дітей — вихованців інтернатних закладів, у тому числі дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа»	59
Прийняття Закону «Про Митний тариф України»	65
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ»	70
Внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук	76
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Булінг – стоп!»	81
Внесення змін до:	
Бюджетного кодексу України	82
Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»	87

Закону України «Про судоустрій і статус суддів»	
щодо відрядження суддів в порядку тимчасового	
переведення судді до іншого суду	88
деяких законодавчих актів України щодо військових	
звань військовослужбовців	88
о м т	
Закону України «Про захист інформації	
в інформаційно-телекомунікаційних системах»	
щодо підтвердження відповідності інформаційної системи	
вимогам із захисту інформації	88

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЄ

Зал засідань Верховної Ради України 4 червня 2020 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації!

Підготуйтеся, будь ласка, до реєстрації. Розпочинаємо роботу. Для тих, хто забув, нагадую: реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За» — першої зліва. Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 302 народні депутати України.

Шановні колеги, сьогодні у трьох наших колег народних депутатів день народження. Це Ольга Валеріївна Саладуха, Сергій Петрович Лабазюк та Ігор Федорович Молоток (Оплески). Я вас вітаю! Бажаю успіхів! Не всіх бачу, але все одно всіх вітаю. Здоров'я та успіхів!

Шановні колеги, надійшла заява від фракції «Голос» та депутатської групи «Довіра» з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити виступом.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго дня, шановні колеги, шановні співгромадяни! Сьогодні ми будемо розглядати Програму діяльності Кабінету Міністрів України, чи то пак документ, який так називається. Це документ, який ми отримали трохи більше місяця тому, і досі не можемо оговтатися, тому що документ, який називається «Програма діяльності Кабінету Міністрів України», аж ніяк не тягне на серйозний документ. Те, що ми отримали, насправді, шкільний реферат. Що я зараз пропоную зробити? Оцінити його як, власне, шкільний реферат, а не як Програму діяльності уряду.

Отже, насамперед про структуру документа. В ньому ϵ два розділи: «Короткострокові пріоритети діяльності Уряду» та «Довгострокові пріоритети діяльності Уряду». Далі — три розділи, які не входять у пріоритетні: «Підвищення стандартів життя», «Розбудова безпечної країни» та «Ефективне урядування». Дуже дивно, що вони не входять до пріоритетних. Незрозуміло, коли, власне, ці пункти програми збираються реалізовувати.

Тепер давайте пройдемося по членах Кабінету Міністрів, чи то учнях з нашого класу, які здали цей реферат. Перший розділ про короткострокові пріоритети діяльності, я так розумію, писали міністр охорони здоров'я та міністр

розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Я думаю, що лікарям буде особливо цікаво почитати тут про закупівлю засобів захисту та про багато обіцяного. Давайте чесно скажемо: ніщо з цього не реалізовується, ніщо з цього не виглядає як серйозна Програма діяльності Кабінету Міністрів. Тому обидвом міністрам, я думаю, варто поставити «двійки».

Далі — розділи, написані, напевне, іншими міністрами або кандидатами в міністри. Є розділ, написаний, мабуть, міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, про розвиток малого і середнього бізнесу. Загальні фрази з Вікіпедії. Я перепрошую, коли мої студенти списують реферати з Вікіпедії, це несерйозно, це так само «двійка».

Наступний розділ написав міністр внутрішніх справ. Я хочу звернути увагу на те, що в цьому розділі, написаному міністром внутрішніх справ, відсутній розділ про реформу поліції. Те саме стосується міністра юстиції: абсолютно відсутній розділ про реформу судової системи.

Друзі, якщо ви не розумієте пріоритетів, якщо ви не знаєте, що насправді треба робити, то оцінка також «двійка». Це та оцінка, яку ми сьогодні можемо поставити цьому документу.

Я, звичайно, хочу, щоб уряд був краще підготовлений до написання шкільного реферату, для цього треба було взяти за приклад міністра освіти і науки, який, я так розумію, не з'явився, хоча я чула, що підтягують хлопців з регіонів. Я рекомендувала б колегам подумати, чи варто дослухатися до рекомендацій батьківського комітету.

Пане Шмигалю, вам як старості класу — «двійка». Це несерйозно, це не те, що потрібно українським громадянам. Прошу з'явитися наступного разу з батьківським комітетом до залу парламенту.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла ще одна заява від двох депутатських фракцій — «Європейська солідарність» та «Батьківщина» — з проханням оголосити перерви, яку вони готові замінити виступом.

Іонова Марія Миколаївна.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Доброго дня! Шановні колеги! Шановна президіє! Я хочу сьогодні говорити не тільки про провали в економіці, фінансах, охороні здоров'я і про позицію «Європейської солідарності», що весь уряд має піти у відставку. Хочу все-таки окремо поговорити про справу Шеремета, тому що насправді у нас на очах відбувається юридична вакханалія. Водночас уже кілька місяців парламент, на жаль, ігнорує голосування проекту постанови про створення ТСК щодо справи Шеремета. А дарма, тому що з кожним днем у нас запитань стає більше, ніж відповідей.

На думку захисників трьох основних підозрюваних — Андрія Антоненка, Юлії Кузьменко та Яни Дугарь — стосовно них чиниться тотальне беззаконня, тому що доказів немає, мотив вбивства не встановлений і не доведений, слідчі й прокурори оперують суцільними припущеннями, які вже стають у народі мемами. Людей просто призначають винними, аби відвести слідство від справжніх винуватців цього злочину. Хочу підкреслити, що депутати «Європейської солідарності» присутні на кожному засіданні. Адвокати Андрія, Юлії та Яни розбили вщент усі припущення слідчих.

Звертаю увагу на кілька кричущих моментів. Насамперед усі троє підозрюваних були затримані незаконно. На брифінгу було оголошено про затримання Антоненка ще до того, як слідчому судді представили відповідне клопотання. Найжахливіше те, що в ЗМІ постійно транслюються неправдиві докази, чутки і плітки. Більшість так званих доказів лунали лише з телевізора, а у справі їх взагалі немає. Я хочу підкреслити, що є очевидні докази того, що Юля, Яна і Андрій у 2016 році були зовсім не знайомі. Наразі матеріали справи розкриті адвокатом. У них немає нічого нового. Слідство поводиться, як шулер, якого спіймали на крапленій колоді. Рішення суддів нагадують юридичну ахінею, тому що це набір слів, позбавлених сенсу і думки.

Підсумовуючи: ця справи — приклад демонстративного і зухвалого політичного замовлення. Ми, депутати «Європейської солідарності», закликаємо всіх свідомих народних депутатів прийти в середу, 10 червня, о 12.30 і послухати, підтримати тих, кого, насправді, незаконно і неправдиво звинувачують у вбивстві. Піар, який є спекуляцією на емоціях дуже патріотично українськи налаштованих людей, — це брудна гра, яка обернеться, на жаль, проти тих, хто її влаштував.

Я ще раз хочу наголосити: Зеленський призначив весь уряд. Зеленський призначив на відомому брифінгу винних. Тому і уряд має піти у відставку, і було б непогано, щоб і Зеленський пішов у відставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Перше питання — про Програму діяльності Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2020 року № 12503/0/2-20. Згідно з пунктом 11 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить розгляд і прийняття рішення щодо схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Відповідно до статті 227 Регламенту пропонується такий порядок розгляду: доповідь Прем'єр-міністра України — до 15 хвилин, виступ голови Комітету з питань економічного розвитку — до 3 хвилин, виступи від депутатських фракцій і груп — до 21 хвилини, виступи народних депутатів — до 6 хвилин, заключне слово Прем'єр-міністра — до 3 хвилин, і прийняття рішення. Немає заперечень? Немає. Тоді переходимо до розгляду питання по суті.

До слова для доповіді запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль (*Шум у залі*). Шановні колеги, а можна трохи тихіше в залі? Шановні колеги! Шановні колеги!

Прем'єр-міністр України. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністр України*. Доброго дня, шановні колеги, шановні народні депутати! Доброго дня, шановні українці! Цієї весни весь світ і Україна зіштовхнулися з кризою, яку ніхто не міг ні уявити, ні передбачити. Очевидно, що коронакриза — це й медична криза, і економічна, і соціальна. Вона ставить під загрозу життя людей і благополуччя країни. Тим не менше, ми вважаємо, що Україна достойно справилася з тими викликами, що постали перед нами цієї весни.

Це були дуже непрості три місяці, коли ціна помилки була надто високою, а діяти треба було швидко. Від початку пандемії в системі охорони здоров'я нашої країни не відбулося колапсу, як це було навіть у найбільш розвинутих країнах світу і Європи. Наші лікарі не перевантажені. Летальність від коронавірусу залишається нижчою, ніж у більшості країн Європи і світу. Це завдячуючи і вчасно запровадженому карантину, і, звичайно, українським лікарям. Як казав Президент, кожен із нас у цей період був представником Міністерства охорони здоров'я, тому що ми розуміли, що виклики треба долати разом.

До речі, ми бачили, що наші медики фактично опинилися на передовій. Тому коли на початку травня виникли проблеми з виплатами, Президент особисто разом зі мною взяв участь у їх розв'язанні. Практично щодня ми тримаємо ситуацію під контролем. Можу сказати, що уряд і Міністерство охорони здоров'я розробили всі потрібні механізми. Національна служба здоров'я уклала контракти з лікарями. Це означає, що ті 300 відсотків доплати лікарям за квітень і травень будуть виплачені вчасно. Це те, що ми зобов'язані зробити для українських лікарів-героїв. Пропоную підтримати і подякувати нашим лікарям за їхню титанічну роботу. Вони щодня захищають українське суспільство, рятують життя і здоров'я українців, ризикуючи власним життям і здоров'ям. Дякую українським лікарям.

Щодо викликів у зв'язку з економічною кризою. Минулого тижня ми презентували та дали старт обговоренню урядової Програми стимулювання економіки для подолання наслідків епідемії COVID-19. Цю програму урядові аналітики та найкращі експертні центри розробили на вимогу закону, який парламент прийняв у березні цього року. Наша презентація — ідейний каркас програми, який включає аналіз поточного стану справ у ключових секторах економіки. Цей ідейний каркас уже підкріплений конкретними пропозиціями щодо зміни нормативно-правового поля в рамках програми.

Передбачено підтримку фактично всіх секторів економіки, а головне, малого й середнього бізнесу. Реалізація цієї програми дасть нам можливість стати на рейки економічного відновлення вже у другій половині цього року. Водночас

протягом минулого місяця наш уряд спільно з депутатським корпусом та комітетами Верховної Ради працював над новою програмою діяльності уряду і оновлював той документ, який, справді, розглянули всі комітети парламенту. Сьогодні ми маємо оновлений документ.

Коронакриза виявилася «чорним лебедем», який частково змінив наші плани. Це сталося не лише в Україні, це відбувається в усьому світі. Наші партнери і на Заході, і на Сході так само говорять про те, що горизонт планування через пандемію значно звузився. Це, у свою чергу, зумовило потребу внесення змін до Програми діяльності Кабінету Міністрів України та до інших планових документів. Ми подавали першу програму дій з розумінням, що обов'язково її доопрацюємо. Водночає уряд не хотів порушувати Регламент, тому програма надійшла до парламенту у визначений законом термін. Це був базовий документ, в якому визначені напрями нашої діяльності та основні маяки, куди ми планували рухатися в умовах невизначеності на той час.

До речі, частину з тих кроків, що були виписані в базовому документі як короткострокові плани, ми вже виконали. Це стосується соціального напряму: збільшення пенсійних виплат, допомога по безробіттю, програми підтримки родин, програми кредитування бізнесу, забезпечення лікарень та багато іншого. Окремим важливим пунктом стало відновлення фактично з нуля Державної санітарно-епідеміологічної служби України. Пандемія насправді нікуди не зникла, тому всі системні кроки буде продовжено, навіть збільшено й розширено.

З часу внесення урядом першої програми дій ми продовжуємо працювати. Наразі маємо доповнений та доопрацьований документ. Більшість народних депутатів та всі комітети працюють над спільним баченням державної програми і плану дій. Оновлений документ містить чіткі розрахунки, пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правової бази та прізвища осіб, відповідальних за виконання кожного пункту.

Шановні колеги, наш уряд дотримується того напряму і того русла, що ведуть державу до подолання наслідків епідемічної кризи. Усі комітети спільно з нами опрацювали ці напрями. Програма діяльності розроблена не для того, щоб отримати імунітет, якісь преференції, а, власне, для того, щоб формалізувати, синхронізувати наш спільний рух до змін, які забезпечать Україні визначеність і впевненість у майбутньому. Уряд уже фактично працює над програмою, а паралельно виконує план заходів, виписаних спільно з комітетами.

Погоджуюся з Головою Верховної Ради, що важливо не коли, а важливий зміст і якість документа. Важливо, щоб програма відповідала нинішнім викликам, була професійно виписана, а головне — виконувалася і був результат, а не залишалася мріями на папері, як це раніше часто бувало. Саме тому сьогодні ми просимо народних депутатів направити Програму діяльності Кабінету Міністрів України на доопрацювання. Після такого кроку уряд зможе внести оновлену програму діяльності, розроблену спільно з парламентом, усіма комітетами. Після цього уряд очікуватиме на вашу підтримку нового документа.

Дякую за вашу увагу. Дякую, шановні українці!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

До слова запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Наталуха Дмитро Андрійович. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Сьогодні я хочу поговорити про безпрецедентний шанс, який випав на долю нашого покоління уже вдруге за це десятиліття. У 2014 році війна з Росією змусила усвідомити місце кожного персонально у власній країні, а в цьому році війна з пандемією — місце нашої держави у світі, спонукала переосмислити вітчизняну економічну модель, наші реформи, міжнародну торгівлю і відносини з міжнародними організаціями. Цей шанс виник тому, що відповідь на COVID-19 і на кризу була виключно національною. Громадяни, залишившись сам-на-сам з пандемією, покладалися на національні уряди, а не на багатонаціональні організації, такі як ООН, МВФ чи СОТ.

СОVID-19 – це війна вірусу проти всіх народів, це виклик усьому людству, тому кожна держава мусить вирішити, як на нього відповісти. Нашою мотивацією до цієї відповіді має стати не послужливість іноземним кредиторам та загравання з іноземними імпортерами, а безумовний захист інтересів українського громадянина, українського підприємства, українського товару і української послуги. Україні час розраховувати на себе. Драйвером української економіки мають стати українські виробники, а не іноземні компанії. Кров'ю української економіки мають стати гроші, надруковані в Україні, а не надіслані організаціями з-за кордону. Інвесторами в українську економіку має стати український бізнес, який заслуговує на найкращих нянь у світі.

Це не означає, що ми сваримося з міжнародними партнерами. Навпаки, ми продовжуємо з ними конструктивний діалог. Колеги, міжнародне партнерство має базуватися на принципах економічної самодостатності країн, а найнадійніша ознака самодостатності — це експорт вітчизняних товарів та імпорт закордонної сировини. Саме такий курс на економічну самодостатність ми хочемо бачити у Програмі діяльності Кабінету Міністрів в умовах кризи. На жаль, курс цієї програми інший, хоча ми знаємо, що він дістався у спадок від попереднього уряду, і що в умовах кризи цей уряд не мав достатньо часу і можливості підготуватися до тих викликів, перед якими постала наша держава. Саме тому профільний Комітет з питань економічного розвитку рекомендує повернути дану Програму діяльності Кабінету Міністрів України на доопрацювання з урахуванням зауважень і пропозицій, висловлених під час обговорення. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп.

Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги народні депутати! Шановні українці! Мабуть, було б не з руки аналізувати «глибоку» програму, яка нам представлена, бо ми розуміємо, що це формальність, тим паче Прем'єр-міністр під час доповіді попросив парламент направити її на доопрацювання. Я хочу поговорити не про цей документ, де насправді немає, на жаль, нічого потрібного для людей — цифр, конкретики. Давайте поговоримо про інтриги за спиною кожного українця.

Власне, ми спостерігали, як у турборежимі голосували гірші за цю програми у вигляді законів. Гірші, але голосували. Зараз заради того, щоб у майбутньому визначити, хто винен, а хто – в білих рукавичках, намагаються підвісити на гачок свій же уряд. Ми ж усі прекрасно розуміємо, що нині влада в країні в руках однієї людини – Президента, який керує урядом. На сьогодні він є реальним керівником уряду, всієї влади, у тому числі, парламенту. Саме для того, щоб у майбутньому мати можливість призначити винного, і не голосують програму свого ж уряду. Ось у чому справжня причина.

І ще. Як розглядалася ця програма в комітетах? Усі комітети пропонували направити програму на доопрацювання. Такого ніколи не було в цьому сесійному залі. Нагадаю: програма колишнього Прем'єр-міністра Гончарука, якого встигли замінити за цей короткий час, була на 118 сторінок, а ця програма — на сім сторінок. Але Гончарука не врятувала програма на 118 сторінок, навіть імунітет його не врятував, тому що йому дали команду подати у відставку, і він її виконав, бо влада на сьогодні, повторюю, знаходиться в руках однієї людини.

Що я хочу попросити? Уряд цю програму візьме на доопрацювання. Не треба писати великих програм, але дайте конкретику з цифрами: яким чином покращиться життя людей; які будуть маркери для росту економіки; що потрібно робити, аби Україна виходила з цієї страшної соціально-економічної кризи, з цієї ями; як зробити так, щоб податкові та митні органи почали нарешті збирати податки в український бюджет, а не виводити гроші через скрутки та корупційні схеми. Ось що має бути у вашій програмі. Таку програму підтримає зал, і не виникне ситуації, коли вас підвішуватимуть на гачок. Ми таких принципів не приймаємо. «Батьківщина» голосуватиме за те, щоб направити цю програму на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні друзі, шановні колеги. Чесно кажучи, послухавши в сесійному залі виступ Прем'єр-міністра України, ми не зрозуміли, для чого сьогодні зібралися. Яка мета нашого зібрання — просто поговорити, поскаржитися і послухати Прем'єр-міністра, який вперше в історії української

державності просить не приймати Програму діяльності Кабінету Міністрів України, а направити її на доопрацювання як найслабшу за всі попередні періоди українського державотворення? Я вважаю, що це парадокс і нонсенс. Думаю, ми не повинні прислухатися до Прем'єр-міністра України, а натиснути червоні кнопки й відправити у відставку весь уряд. Це перша позиція.

Друга. Я вважаю, що колишній Прем'єр-міністр і колишній уряд прикривалися попередниками, а цей уряд, очевидно, вміло прикривається боротьбою з коронавірусом. Це хороша тактика, щоб пояснити, чому продовжується падіння економіки, чому ми не перестаємо бути заручниками зовнішнього управління. Падіння економіки летить як сніжка, і те, що вона завалить цей уряд, уже очевидно. Нам головне, щоб це падіння української економіки не завалило її в цілому, тому що українська економіка на сьогодні – наш головний пацієнт, якого ми повинні рятувати.

Наш уряд не веде дискусій з МВФ, бо яка це дискусія, якщо немає реструктуризації державного боргу? Ми навіть не отримали досі так званий *Stand-by* — цих нещасних кілька мільярдів доларів. Ми стоїмо в черзі між Папуа — Новою Гвінеєю та Гватемалою. Це ціна уряду, який не здатен захищати українські позиції.

Питання децентралізації. Такого натворили і на Одещині щодо Зорі, Саратської та інших громад, і на Львівщині щодо Львівської ОТГ, до якої примусово приєднали багато сіл. Не рахуються ні з чим.

Я вважаю, що це не каркас. Якщо в основі цього каркасу лежить Меморандум про співпрацю з Міжнародним валютним фондом, то за такий уряд ми не повинні голосувати, тому що це удар не лише по економіці, а й по пенсіонерах, бюджетниках, по всій державі. Депутатська група «Партія «За майбутнє» переконує всі фракції і депутатські групи в парламенті, позафракційних у тому, що ми повинні не просто не направляти на доопрацювання, а натиснути червоні кнопки проти так званої Програми діяльності Кабінету Міністрів України і відправити весь уряд у відставку. Маємо задуматися над тим, що в цьому залі треба сформувати коаліційний уряд, а не уряд монобільшості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович.

Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні українські громадяни! Шановні колеги! Шановний Прем'єр-міністре! Шановні міністри! Ви знаєте, у мене сьогодні дежавю, тому що в цій ложі нещодавно сидів уряд Гончарука, і в нього були такі ж проблеми, як у вас. У нього була комунікаційна проблема з парламентом: не дослухалися до парламенту, не чули

його, не долучали до прийняття і напрацювання рішень, не знаходили часу, щоб почути народних депутатів. У нас ϵ представник уряду в парламенті Василь Мокан, який чудово викону ϵ свої обов'язки, але дуже часто сам невчасно отриму ϵ інформацію, яку повинні знати парламентарії.

Я так і не можу знайти пояснення, чому до розробки програми виходу з економічної кризи (пане Прем'єре, ви можете поговорити з депутатами пізніше?) і програми виходу з коронакризи ви не залучили представників профільного економічного комітету. Це точно ненормально, коли до парламенту подають якісь декларації без жодного економічного обґрунтування, без шляхів реалізації, без жодної цифри. Як парламент контролюватиме потім те, що ви нам надали?

Я хочу нагадати вам, що ми не юридична канцелярія Кабінету Міністрів, як вважав ваш попередник. У нас парламентсько-президентська республіка, ми повинні мати реальні механізми, щоб контролювати вашу діяльність. Усі комітети прийняли правильне рішення і направили на доопрацювання вашу програму. До парламенту приходили представники Кабінету Міністрів. Наприклад, міністр Чернишов презентував чудову програму розвитку свого міністерства. Він розуміє, що треба, по-перше, вирішувати питання децентралізації, по-друге, боротися з корупцією в органах, які видають ліцензії на право нагляду за будівництвом. Це абсолютно правильний підхід, але чому цього немає у програмі? Чому ми вимушені витрачати час на беззмістовні розмови про цей документ?

Ми ставимо сьогодні «незалік» за вашу програму. Ідіть додому і виконуйте своє домашнє завдання, щоб ми поставили вам «п'ятірку». Ми – одна команда, ми будемо вас підтримувати. Проведіть, будь ласка, тимбілдинг зі стикерами або без них, щоб розробити стратегічний документ, а не те, що ви внесли сьогодні до парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, 10 років тому в нашій державі була чудова ініціатива — на День захисту дітей запрошувати дітей до Кабінету Міністрів. Дітям давали кабінети і вони «керували» державою цілий день. Я переконаний, що діти, які «керували» державою у той день, написали б програму краще за нинішній уряд. Ви не виконали навіть програми сьомого класу.

Де у програмі енергетична безпека держави? Учора я був на шахті «Краснолиманській», де шахтарям не виплатили зарплату за пів року. За пів року! Відвантажено вугілля. Шахтарі запитують: чому вугілля з Африки оплачується одразу, з Америки — одразу, а нашим робітникам не дають грошей навіть нагодувати сім'ї? Чому немає програми з видобутку власного газу? Чому знову

в Америці закуповується газ і наперед проплачуються гроші? Чому виплачуються мільярдні премії «Нафтогаз України», але не виплачується заробітна плата людям, які сидять під землею на глибині тисяча метрів? Скажіть, будь ласка, де аудит підприємств, які були «прихватизовані» 28 років тому? Чому вони зруйновані, чому не покарані ті, які вбили економіку ще до вас? Ви повинні це перевірити.

Чому сьогодні кожен із вас ховається за коронавірусом? Ховалися шість років за війною, грабували на війні (по мільярду доларів на підривах баз, які зривали повністю, страждали люди), а сьогодні ховаєтеся за коронавірусом. Коронавірус треба діагностувати українськими тестами. Кожен у залі повинен здати кров на антитіла. Я переконаний, що більшість народних депутатів і громадян країни перехворіли на коронавірус. Це можна визначити дешевими українськими тестами, розробленими українськими вченими. Чому закуповуються тести за кордоном, які у 30 разів дорожчі? Де ця програма? Скажіть, будь ласка, де у вашій програмі зазначена підтримка малого, середнього, великого бізнесу? Знову підтримка олігархів, які грабують державу. Хто надаватиме допомогу бізнесу, який може підняти з руїни країну?

Ми пропонуємо негайно направити програму на доопрацювання. Будь ласка, не виходьте зі своїх кабінетів, доки не розробите нормальну програму для нашої держави.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бойко Юрій Анатолійович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановна президіє! Шановний Прем'єр-міністре! Народні депутати! Сьогоднішній розгляд програми нагадує мені часи Радянського Союзу. Партійно-господарський актив розглядає програму: блискавичний аналіз, дуже яскрава програма і дуже скромна реалізація, що ми бачили на власні очі. Так само й сьогодні намалювали яскраву чергову програму, але перший реальний крок, який треба було зробити уряду — підвищити виплати лікарям, які борються з коронавірусом, на 300 відсотків, що було провалено. Натомість того ж тижня було виплачено 27 мільярдів за обслуговування зовнішніх запозичень фінансовим спекулянтам, які скупили облігації державної позики.

Ми вважаємо, що уряд переплутав пріоритети своєї роботи: замість підтримки вітчизняного виробника, економіки, своїх громадян він займається обслуговуванням зовнішніх кредитів, не зробивши жодної спроби провести реструктуризацію зовнішньої заборгованості. Ми порахували: навіть на папері в цій програмі на всіх безробітних, на реальний сектор, підтримку малого і середнього бізнесу виділено 100 мільярдів гривень. Це у 20 разів менше, ніж у сусідній Польщі. При цьому на обслуговування зовнішньої заборгованості заплановано 144 мільярди, 27 мільярдів з яких виплачено минулого тижня. Ми вважаємо це абсолютним нехтуванням національних інтересів країни та її громадян.

Фракція «Опозиційна платформа — За життя» ініціює внесення проекту постанови про відставку уряду. Єдиною постановою щодо цього уряду, яку ми підтримаємо, буде постанова про відставку всього складу уряду.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат В'ятрович Володимир Михайлович. Порошенко Петро Олексійович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі друзі, сім місяців тому в цьому залі вже розглядали програму діяльності уряду, але мало хто навіть у цьому залі згадає прізвище доповідача. Бо уряд зараз — це лише smokescreen, димова завіса, що має прикрити реального господаря — людину, яка несе повну відповідальність за ситуацію в країні. Ім'я цієї людини Володимир Зеленський. Він — Прем'єр-міністр, міністр економіки, міністр соціальної політики, міністр внутрішніх справ і Генеральний прокурор.

У травні минулого року наша команда передала країну з економічним зростанням 4,5 відсотка річних, з повною скарбницею. Уже в грудні вони створили комітет рятування промисловості від самих себе. Вісім місяців їм вистачило для того, щоб довести ситуацію до поточного стану.

У цьому залі лунали самокритичні слова Президента. Я їх цитую: «Економіка брала розгін, спіткнулася і ризикує проїхатися обличчям по землі». Це слова Зеленського під час розгляду програми. Зараз економіка на землі. Щоб рятувати економіку, робочі місця, щоб захистити людей, діяти треба негайно. Треба визначити галузі, що потребують найбільшої підтримки. Треба захистити малий та середній бізнес відтермінуванням сплати банківських відсотків та податків. Треба припинити корупційні зловживання з ПДВ, корупцію на митниці, кризу в енергетиці, припинити розмови і починати нарешті діяти. Інвесторам потрібні не няні — інвесторам потрібний надійний захист і виконання зобов'язань держави. Треба негайно переглянути закон (проект № 1210), і якщо це основа вашої податкової політики, краще не робити нічого. Я закликаю Президента забезпечити формування професійного технократичного уряду.

Звертаюся до керівництва Верховної Ради з вимогою негайно видати нам підписні листи для збору підписів про оголошення недовіри цьому уряду. Експеримент з новими обличчями провалився. Управління Україною — це не вечір гумору чи конкурс краси. Це високоінтелектуальна і високофахова справа.

Слава Україні! (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Вітаю, шановні колеги! Нарешті ми дочекалися, що цей папірець, який уряд назвав програмою, а ми з вами — рефератом, ми через три місяці розглядаємо в залі. Це саме той папірець, що на дев'ять сторінок. Це саме той папірець, який всі комітети, що його розглядали, не прийняли. Це саме той папірець, який сьогодні ми відправимо в утиль. Але я не хочу приділяти багато уваги цим дев'яти сторінкам. Ми вже його розглянули.

Я хочу поговорити про інше. Ви знаєте, уряд не знайшов «нянь» для бізнесменів, але чомусь вирішив, що ми з вами ϵ «нянями» для уряду. Тому фракція «Голос» вирішила допомогти уряду – ми зібрали такий рюкзачок для урядовця. Що в ньому, аби вони наступного разу добре працювали над документами? По-перше книга з економіки, знайдете там багато цікавої й важливої інформації. По-друге, ми вклали маску (це єдине, що ви дали лікарям для захисту), щоб ви пам'ятали про свою відповідальність. Ми дали вам мильні бульбашки, щоб наступного разу, коли ви вирішите замилити очі нам, народним депутатам, собі та громадянам, ви не витрачали паперу. Ось вам мильні бульбашки. Ми дали вам розрахунки... Ні, розрахунки бюджету – це для вас дуже складно, не потрібно вам воно. Ми вам даємо програму уряду для «чайників». Тут, як ви полюбляєте: хмарка зі слів, стікери, слогани. Головний слоган – «не робити дурниць». Це те, що точно допоможе цьому уряду ще трішки протриматися. І останнє, що вам, так би мовити, піде на користь: ми вам даємо шоколадку. По-перше, вона допомагає, по-друге, ви пам'ятаєте відомий слоган про те, щоб не гальмувати і не затягувати розгляд програми на три місяці.

І найголовніше, шановні народні депутати, тепер без жартів. Цей документ, який вони назвали програмою, нікчемний, він дає їм імунітет на рік. Я вдячний кожному з вас, хто в комітеті дав справедливу оцінку цьому папірцю. Закликаю всіх не голосувати за направлення на доопрацювання цього документа (це їм не потрібно, нехай будуть без імунітету), а разом провалити, натиснувши червону кнопку, а потім використати слушні напрацювання, які ϵ в кожному комітеті, щоб розробити програму діяльності, за якою працюватиме наш

парламент. А уряду нагадаємо: щойно буде провалена ваша програма, будуть юридичні підстави збирати 150 підписів і відправляти уряд у відставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Приходько Наталія Ігорівна.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні виборці! На жаль, вимушений констатувати, що за дев'ять місяців роботи вже другого Кабінету Міністрів монобільшості наша країна стає непридатною для проживання, усі макроекономічні показники провалено. Попередній промовець казав про зростання ВВП на 4,6 відсотка. Це правда, але зростало промислове виробництво, а не реальні доходи населення.

На сьогодні, на жаль, усе провалено, і це результат роботи безпосередньо цього Кабінету Міністрів. Усі ваші концепції деконструктивізму, деструктуралізму та інших шизофренізмів призвели до того, що в нас цілковито провалено бюджет. За п'ять місяців цього року в нас мінус 52 мільярди гривень загального фонду державного бюджету. У нас рекордні в історії України 650 мільярдів гривень запозичень у державному бюджеті. У нас 450-490 мільярдів гривень виплати за державним боргом. Фактично країна живе в борг, щоб покривати свої соціальні зобов'язання.

І, що найголовніше, цю програму, безумовно, ніхто не підтримає, але, на жаль, нова програма на 80 сторінок, яку нам днями презентували, так само пуста. Єдине, чим вона відрізняється, — лише матрицями SWOT-аналізу та інфографікою, там немає жодних розрахунків. Більше того, замість розрахунків є аналіз, який закінчується 2018 роком. У мене запитання: ви що, прийшли з 1 січня 2019 року, що берете за базу порівняння 2018 рік? Абсолютний нуль, тут навіть немає про що говорити. Я погоджуюся з колегою: нам не потрібно заслуховувати і доопрацьовувати цю програму, нам потрібен новий Кабінет Міністрів, який працюватиме на благо не окремих енергетичних баронів, а на благо національної економіки і громадян України.

Ще один дуже важливий момент: зовнішня торгівля — локомотив, ринки збуту. Що пропонує цей Кабінет Міністрів уже у другій своїй програмі? Замість того, щоб повертатися на євразійські ринки, нам пропонуються зони вільної торгівлі з Великобританією. Уявіть собі, куди ми йдемо, і які будуть асиметричні умови торгівлі й нарощення імпорту на території України.

Безумовно, ми не будемо підтримувати цю програму. Ми вважаємо, що цей уряд все-таки шкодить національній економіці. Закликаємо керівників комітетів, народних депутатів запропонувати таку економічну програму, новий економічний курс, який підніматиме реальний сектор економіки, промислове виробництво, збільшить реальні доходи населення і встановить справедливу тарифну політику в усіх сферах життєдіяльності.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановні присутні! Ми розуміємо, що в цьому залі всім зрозуміло, що це ніяка не програма і що ми витрачаємо час просто ні на що, тому що справжня програма уряду — це меморандум, який вони підписали з Міжнародним валютним фондом. Ми всі добре розуміємо, що це стратегія, тому що наш уряд на сьогодні — це філіал Міжнародного валютного фонду, який дотримується наданих інструкцій.

Насамперед вимагаємо, щоб уряд доповів, що підписано і за рахунок кого й чого вони збираються це виконувати. Те, що ми бачимо, — вони згідно з меморандумом хочуть продовжувати медичну реформу Супрун: закривати лікарні та скорочувати лікарів. Прем'єр-міністр сказав «дякую лікарям». Шановний пане Прем'єр-міністре, та не дякувати вам треба лікарям. Знаєте, це як у прислів'ї: «От него ждали денег, а он подавал надежды». Лікарі чекають від вас реальної підтримки, грошей, заробітних плат, а не «дякую». Подякують ті громадяни, яким вони рятують життя.

Наступне питання — щодо освіти. Те, що ви підписали з Міжнародним валютним фондом, — це закриття шкіл, скорочення вчителів. Та вистачить знущатися над нашими дітьми! Дайте їм можливість отримувати якісну освіту.

Слухайте, ви й далі збираєтеся підвищувати тарифи? Та хто вам давав право це підписувати? А пенсійна реформа — це взагалі жах, тому що ви берете на себе зобов'язання не змінювати соціальні стандарти, не переглядати забезпечення Пенсійного фонду України, створювати якісь колекторські агенції, ніяким чином не рухатися в бік підтримки вітчизняної промисловості та національних виробників.

Шановний Прем'єр-міністре! Шановний уряде! Не треба створювати фікції, імітувати бурхливу діяльність. Якщо ви не вмієте забезпечити план дій, «Опозиційна платформа — за життя» підготувала для вас антикризовий план, ми готові вам розказати, що треба робити покроково. Якщо у вас немає бажання працювати, то не ставте експерименти, не знущайтеся над країною, напишіть, будь ласка, заяву, ми із задоволенням проголосуємо, та йдіть уже відпочивайте. Ви три місяці пробули на карантині замість того, щоб вживати антикризових заходів та рятувати країну і людей. Ми не будемо це підтримувати і вимагаємо вашої відставки.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, заключне слово Прем'єр-міністра, 2 хвилини. І переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. Переходимо до голосування після виступу Прем'єр-міністра України.

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановні народні депутати! У черговий раз висловлю вдячність тим комітетам, які конструктивно попрацювали спільно з міністрами та урядом над Програмою діяльності Кабінету Міністрів. На сьогодні це ґрунтовний документ з розрахунками, висновками, цілями, конкретними датами досягнення цих цілей і результатів. Звичайно ж, напрацьовані документи дадуть нам основу і бачення, куди рухатися, які реформи є пріоритетом на сьогодні для України, і як ми маємо реалізувати реформи на користь людей та держави у цей непростий, нелегкий час. Вдячний і прошу підтримати направлення програми на доопрацювання, щоб ми спільно з вами змогли прийняти правильний стратегічний документ, за яким житиме країна наступні роки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Займіть, будь ласка, свої місця (Шум у залі). Ні-ні, я ще не казав, за що голосуємо. Я обов'язково скажу. Формулювання щодо голосування я обов'язково озвучу. Я запросив народних депутатів до залу, щоб підготувалися до голосування. Готові голосувати?

Відповідно до статті 85 Конституції України, статті 227 Регламенту Верховної Ради України та пропозиції комітету ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проєкту Постанови «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» (№ 3330/П) щодо направлення Програми діяльності Кабінету Міністрів на доопрацювання з урахуванням зауважень і пропозицій, висловлених під час обговорення. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. Повторюю: на доопрацювання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

____

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд внесено проект Постанови «Про звільнення Пристайка В.В. з посади Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3583). Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади членів Кабінету Міністрів України. Відповідно до статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль вніс до Верховної Ради України подання про звільнення Пристайка

Вадима Володимировича з посади Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Відповідні матеріали вам роздано.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

До слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Щодо питання звільнення віце-прем'єр-міністра пана Пристайка Вадима Володимировича. Звільнення відбувається відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, внесено відповідне подання.

Від себе особисто та від уряду хочу подякувати Вадиму Володимировичу, сказати велике спасибі за виконану роботу, за підтримку, системність, бойовий дух. Ми пройшли разом певний шлях. Я впевнений, що Вадим Володимирович як професійний дипломат продовжить служіння на користь, благо та інтереси нашої країни. Дякую йому.

Повідомляю також, що після звільнення Вадима Володимировича буде внесено відповідну кандидатуру на посаду Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова для співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом Галайчук Вадим Сергійович.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Дорогі колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом на своєму засіданні 3 червня 2020 року розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Пристайка В.В. з посади Віце-прем'єрміністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3583) від 3 червня 2020 року. За результатами розгляду, з'ясувавши позицію народних депутатів — членів комітету, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України заслухати звіт про роботу Вадима Пристайка на посаді Віце-прем'єрміністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та визначитися шляхом голосування щодо відповідного проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, потрібне обговорення чи можемо голосувати? Потрібне. Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій: два – за, два – проти.

Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Хочеться, щоб кожен міністр, який іде з посади, повністю звітував про свою роботу, а не лише Пристайко. Ми бачили, як попередній уряд утік за 3 хвилини. Не хочеться, щоб цей уряд так тікав. Дуже добре, що кордони закриті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго дня! Насамперед ми хочемо зауважити, зокрема представникам уряду, майбутньому віце-прем'єр-міністру з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, а також міністру закордонних справ, що все-таки, попри те, що міжнародна політика — це пріоритет Президента, ви не заступники Керівника Офісу Президента. Ми дуже хочемо побачити нарешті системну роботу. Мало того, зміна кожних три місяці віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України насправді дуже дивна. Питання: у нас змінюється стратегія, чи в нас кожні три місяці якісь проблеми в голові, чи це нам надає більшої стабільності на політичній арені?

Хочу востаннє попросити все-таки визначитися з пріоритетами. Насправді ганьба і сором уряду — написати п'ять рядочків про зовнішню політику, як у вашій недолугій програмі. Це ганьба не лише на всю Україну, а й на зовнішній світ. Мені важко там знайти наших партнерів і стратегію зовнішньої політики в принципі, якої на сьогодні не існує, яка є хаотичною. Ви знаєте, вона така

спорадична, що насправді виникає лише там, куди приїжджає Президент. Хочу все-таки побачити результати поїздки в Оман, що ж ви там напрацювали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Що насамперед треба було зробити сьогодні — це почути звіт Пристайка. Таку практику, коли міністра заочно звільняють або призначають, треба в нашій країні припиняти. Прем'єрміністр повинен щонайменше приходити на засідання фракцій і презентувати своїх кандидатів, пояснювати, чому вони звільняються, за яким принципом призначаються, і чому окремі кандидати агітували за політичні партії, погляди яких діаметрально протилежні поглядам тієї політичної партії, яка призначила їх на посади. Це все треба розуміти.

Ми розуміємо, що є дуже багато професійних питань. Справді, уряд повинен бути технократичний, але ваша безпосередня участь і логіка прийняття рішення як керівника уряду для нас важлива. Тому я прошу вас на майбутнє: щоразу, коли відбуваються будь-які кадрові зміни... Бог із ним, це ваше питання ми підтримаємо, посилимо ваш уряд будь-яким міністром, якого запропонуєте, якщо він, справді, професійний, але, будь ласка, знаходьте час приходити на засідання фракції, говорити з нами, пояснювати, чому треба здійснювати ті чи інші кадрові зміни. Абсолютно неприпустимо, що ми заочно звільняємо такого віце-прем'єр-міністра в країні, де йде війна і міжнародна політика — на першому плані. Ми повинні почути його звіт у парламенті, він має сказати, що зробив для України за час свого перебування на цій посаді. Іншої логіки бути не може. Тому на майбутнє я прошу вас, щоб тільки так і було. В іншому разі ми будемо голосувати проти будь-яких таких ваших пропозицій.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Орестівні Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я знову не про прізвища, тому що ані прізвище Прем'єр-міністра, ані прізвища віце-прем'єрів, ані прізвища міністрів у цих урядах не мають значення. Усі рішення щодо зовнішньої

та внутрішньої політики приймаються на Банковій. В уряді сидять просто виконавці.

Я про факти. Я про те, що ця влада декларує європейську та євроатлантичну інтеграцію, а насправді реалії виглядають інакше: ми зробили безвіз, а ви, панове, зробили безвиїзд. Ви призначили віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України відповідальним за захист прав заробітчан. Та наших заробітчан треба захищати від нашого ж уряду. Треба було призначити омбудсмена із захисту прав людини відповідальним за це або найпотужнішого міністра цього уряду.

У парламенті кажуть про гнучкість, в уряді — про неможливість досягти стандартів НАТО, а рішення приймаються всупереч нашим зобов'язанням з європейської та євроатлантичної інтеграції. Колеги, європейська та євроатлантична інтеграція — це не зовнішня політика, це кропітка серйозна, системна робота всіх внутрішніх міністерств і відомств. На мою думку, ця карусель з постійними змінами віце-прем'єрів з цього напряму означає, що немає реального наміру рухати Україну до досягнення стратегічних цілей щодо членства в ЄС і НАТО. Інакше я цю чехарду, ці зміни і цей дитсадок пояснити не можу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович з мотивів від ОПЗЖ. І після цього переходимо до голосування. Усі бажаючі виступили? Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. Олександр Сергійович Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Я хочу відповісти деяким депутатам, які ставили запитання: а чому немає звіту? А немає звіту тому, що ті обіцянки, які давалися, не були виконані. Обіцяли поглиблений, всеохоплюючий перегляд зони вільної торгівлі в кращий бік. Та переглянули так, що за підсумками першого кварталу 2020 року експорт товарів у країни ЄС зменшився на 8,6 відсотка. Ось як у нас здійснюється експансія вітчизняних товаровиробників на європейські ринки.

Ще один момент. У нас же мовчать, тому що ми маємо зобов'язання не тільки економічні, а й щодо імплементації технічних регламентів і стандартів з метою підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Що зроблено? Нічого. Рейтинг глобальної конкурентоспроможності — мінус дві-три позиції щороку. Ось як у нас відбувається євроінтеграція.

Безумовно, ми підтримуємо відставку такого віце-прем'єр-міністра. На жаль, результати його діяльності відобразилися негативно для національної економіки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович. І підготуйтеся до голосування.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Пане Прем'єр-міністре! Члени уряду! Депутатська група «Партія «За майбутнє» голосуватиме за відставку віце-прем'єр-міністра. Ми погоджуємося з колегами, що має бути практика відправляти у відставку лише після звіту на цій трибуні кожного члена уряду.

Користуючись нагодою, хочу повідомити, пане Прем'єр-міністре, що, за словами вашого міністра юстиції, права людини не у фокусі Кабінету Міністрів. Після цього в будь-якій іншій державі такий міністр написав би заяву про відставку або була б реакція Кабінету Міністрів України. У нас, виявляється, Кабмін працює на будь-які речі, крім захисту прав людини. Тому, безумовно, практику відправляти у відставку за власним бажанням ми підтримуємо, але дуже скоро буде відставка всього уряду, якщо ви не зміните свого ставлення до парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Пристайка В.В. з посади Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3583) у цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Я пропоную подякувати пану Пристайку за його роботу в уряді.

Дякую (Оплески).

Переходимо до наступного питання порядку денного. Питання про призначення на посади членів Кабінету Міністрів України розглядається Верховною Радою України згідно зі статтями 83, 85 та 114 Конституції України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій, внесених депутатською фракцією політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України, до складу якої входить більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України і яка має право коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України. Відповідні матеріали вам роздано. Переходимо до їх розгляду.

На ваш розгляд внесено проект Постанови «Про призначення Стефанішиної О.В. Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3584). Слово для доповіді має Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На посаду Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України пропоную Верховній Раді призначити пані Ольгу Стефанішину. Вона висококласний спеціаліст, керувала Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції фактично три роки. Дуже глибоко занурена в тематику і розуміє, де ми «пробуксовували» в європейській інтеграції та як нам пришвидшуватися в цьому напрямі. Перед Ольгою Віталіївною як перед віце-прем'єр-міністром стоятиме завдання фактично відновити роботу Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції.

Ви знаєте, в нас інколи євроатлантична інтеграція сприймається виключно як зовнішньополітична діяльність. Насправді ж ідеться про реформи всередині країни. Це не європейцям, а нам потрібно провести реформи, щоб мати успішну країну. Ми маємо рухатися, керуючись виключно найкращими світовими практиками, при цьому цей рух має бути паралельним у всіх галузях.

Ще одне надважливе і складне завдання, яке стоятиме перед новим віцепрем'єр-міністром — проведення переговорів з європейськими партнерами щодо перегляду Угоди про асоціацію з ЄС, особливо в питаннях торговельних квот. Очікуємо на активну співпрацю з МЗС, парламентом, Офісом Президента. Власне, це й є ключові завдання віце-прем'єр-міністра.

Вношу відповідний проєкт Постанови «Про призначення Стефанішиної О.В. Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України». Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Шановні колеги, пропоную такий регламент: до 5 хвилин — виступ кандидата, потім — по одному запитанню від депутатських фракцій і груп, після цього — позиція комітету. І переходимо до голосування. Немає заперечень?

До слова запрошується кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра Ольга Віталіївна Стефанішина.

СТЕФАНІШИНА О.В., кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Доброго дня, шановні колеги! Дякую за можливість виступити. Насправді в умовах світової економічної кризи, яка торкнеться точно не лише України, а й усього світу, питання європейської та євроатлантичної інтеграції набувають ще більшого значення. Вони стають не політичним процесом, а умовою виживання України.

На сьогодні ми маємо найбільший на нашому континенті ринок Європейського Союзу. Це той ринок, географія якого має розширюватися. Саме тому я вважаю за потрібне озвучити кілька пріоритетів, які дадуть нам можливість вийти на переговори з Європейським Союзом, з НАТО не як суб'єкту зовнішньої політики, а як повноправному гравцю на світовій арені.

Сьогодні ви всі мали можливість почути слова Президента, багато хто з вас висловлювався, а також це пріоритет уряду, про захист національного товаровиробника, національної економічної безпеки. Саме це можна зробити в рамках започаткування перегляду Угоди про асоціацію з ЄС і вже на початку 2021 року переходити до цього процесу. Оскільки наші пріоритети щодо європейської та євроатлантичної інтеграції є незмінними, ми маємо наполягати на тому, щоб і фінансування було співрозмірним тим реформам, які Україна впроваджує на шляху до європейської інтеграції. Так само я вважаю за потрібне провести перемовини щодо збільшення обсягу некредитного фінансування для України, доступу до програм транскордонного співробітництва, розширення двостороннього співробітництва з країнами-сусідами щодо розвитку інфраструктурних проектів і проектів, які забезпечать лібералізацію торгових послуг.

Так само ми маємо впровадити в законодавство зміни, прийняті нинішнім парламентом, щодо митної лібералізації. Оскільки, як уже зазначалося, динаміка торгівлі з Європейським Союзом перестає бути високою, ми маємо розпочати впровадження таких змін. Це є пріоритетною роботою на посаді віце-прем'єрміністра. Робота в напрямі ЄС та НАТО є командною. Неможливо впроваджувати ці реформи без взаємодії з парламентом, Президентом, урядом. Я вважаю, що посада віце-прем'єр-міністра — це посада операційного менеджера цього процесу, який забезпечує щоденне досягнення високих результатів. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на запитання від депутатських фракцій і груп: 1 хвилина — на запитання, 2 хвилини — на відповіді.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Доброго дня, шановні друзі. Шановний претенденте на посаду віце-прем'єр-міністра! Ми, звичайно, шкодуємо, що кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра не знаходить часу на зустрічі з депутатською групою «Партія «За майбутнє» на відміну від інших претендентів на цю посаду. Це той чиник, який нас стримує. У зв'язку з цим я хочу поставити запитання про невідворотність курсу на інтеграцію в Північноатлантичний альянс, зважаючи на те, що ми звужуємо співпрацю через низку обставин, пов'язаних із боротьбою з коронавірусом. Яка ваша позиція з цього приводу?

Дякую.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую за запитання. Україна — парламентськопрезидентська республіка, тому діалог з парламентом поза сумнівом. Це перше.

Друге. Питання незворотності курсу полягає не в політичних рішеннях. Незворотність курсу полягає в тому, що Європейський Союз та країни Європейського Союзу — це сусіди України. Європейська інтеграція — природній процес для нашої країни. Важливо зробити так, щоб процес європейської та євроатлантичної інтеграції ґрунтувався на основі національних інтересів України. За умови злагодженої роботи всіх гілок влади, злагодженої роботи всередині уряду це можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Прошу передати слово Ользі Анатоліївні Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Я хочу сказати, що працювала з Ольгою в уряді кілька років тому, знаю її як ефективну людину, яка знає свою справу. Хочу побажати Ользі удачі в цьому уряді, адже їй буде нелегко з такими колегами як, наприклад, пан Максим Степанов, який прославився закупівлею костюмів захисту для лікарів за ціною удвічі дорожче, які досі не доїхали до лікарень. До речі, колеги, підходьте підписувати проект постанови про його відставку. Також підходьте, будь ласка, підписувати проект постанови про відставку пана Авакова, з яким Ользі також буде нелегко.

Олю хочу запитати: які ви ставите показники ефективності своєї роботи? Принагідно хочу побажати удачі. Думаю, нам треба зробити спільне фото, щоб нас не плутали.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую, Ольго. Короткий коментар. Три основних пріоритети і, скажімо так, *КРІ* моєї роботи — це формування внутрішньої позиції України щодо формату і обсягу перегляду політичної та економічної Угоди про асоціацію з ЄС; перегляд умов фінансування України не лише як країни, з якою співпрацює ЄС, адже ми говоримо про інтеграцію ринків; і налагодження взаємодії у форматі уряд — парламент — Президент щодо розробки, прийняття, реалізації та просування рішень у напрямі виконання угоди річних національних програм Україна — НАТО на основі національних інтересів України.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Крулько Іван Іванович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Прошу передати слово колезі Немирі Григорію Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». У мене запитання до кандидата. У разі якщо ви будете затверджені сьогодні на посаді, ви станете третім віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України за дев'ять місяців. Це світовий рекорд з точки зору кадрової чехарди. Я хочу, щоб ви відповіли на запитання: яка, на вашу думку, причина, що Україна змінює віце-прем'єр-міністра з одного й того ж питання вже втретє за дев'ять місяців? Важливо на нього відповісти, бо якщо не буде відповіді, через кілька місяців буде новий віце-прем'єр-міністр. Як ви для себе даєте відповідь на це запитання?

Дякую.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую, пане Григорію, за запитання. Я думаю, що основне — це те, що попри зміни в посадах і прізвищах віце-прем'єр-міністрів, треба забезпечити сталість бюрократичних процесів, сталість налагодженої роботи. Я бачу це пріоритетом на цій посаді. Ви можете прочитати в моїй біографічній довідці, що я маю досить тривалий стаж роботи на державній службі та розумію, наскільки негативно можуть іноді впливати політичні зміни на реалізацію тих чи інших пріоритетів реформ. Тому одним з моїх завдань буде забезпечити сталість тих змін, які я планую впроваджувати разом з урядом і парламентом.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Прошу передати слово Олегу Волошину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волошин Олег Анатолійович.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа—За життя»). Доброго дня! Спершу хочу дати короткий коментар з приводу

того, про що абсолютно аргументовано і справедливо запитав пан Немиря. Ви знаєте, коли троє людей, у професійних якостях яких немає сумнівів, послідовно змінюють один одного протягом дев'яти місяців на одній і тій самій посаді, то невипадково в дипломатичних колах, зокрема європейських, виникає справедлива підозра, що йдеться лише про бажання позбутися фахового дипломата та відправити його подалі від президентської команди. Заради цього, власне, і були проведені всі ці ротації – тому що не спрацювався з одним із очільників Офісу Президента.

А тепер, власне, запитання. Мій колега пан Рабінович нещодавно вніс законопроект про створення спеціальної економічної зони в Одесі. Є аналогічні законопроекти інших депутатів. Скажіть, будь ласка, як ви плануєте вести переговори з Європейським Союзом щодо того...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Олегу Анатолійовичу, часу я не додаватиму. Запитання нема ϵ .

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна пані Ольго! На річній прес-конференції Президент Зеленський, який згідно з Конституцією відповідає за зовнішню і внутрішню політику, жодним словом не згадав про євроатлантичну інтеграцію. Один раз згадав Крим, один раз — Донбас, а далі говорив про дороги тощо. Так само керівництво Верховної Ради говорить, що нам потрібна більша гнучкість у питаннях євроатлантичної інтеграції, замість того, щоб вимагати від парламенту, аби євроатлантична інтеграція стала нашим дороговказом. Чи означає це, що ви наразі є ідеологічно членом команди, яка вважає євроінтеграцію несуттєвою, неважливою?

Ми бачили, як Президент учора відкривав дитячий садочок, пив каву в кав'ярні (без маски, до речі) разом з керівниками Офісу Президента. Чи ϵ це вашою ідеологією?

Звертаюся до Голови Верховної Ради. Ми вимагаємо надати нам підписні листи на відставку уряду.

Дякую.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую, пані Ірино, за запитання. Я дуже коротко відповім. Можливо, Президент під час своєї прес-конференції й не згадав жодного разу про європейську та євроатлантичну інтеграцію. Водночас 26 травня він затвердив Річну національну програму співробітництва Україна — НАТО, яка базується на форматі плану дій щодо членства, розробленого разом з європейськими партнерами, що, незалежно від того, чи були запитання та відповіді, які відображають ідеологічну платформу Президента, підтверджує справами і конкретними заходами, що будуть реалізовуватися урядом на основі політики, яка формується Президентом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Олександр Качура, фракція «Слуга народу». Прошу передати слово колезі Вінтоняк Олені Василівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вінтоняк Олена Василівна.

ВІНТОНЯК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановна пані Ольго. Хочу поставити вам таке запитання. Урядова парламентська платформа є важливим інструментом для впровадження курсу євроінтеграції. Вона була скликана пів року тому, після чого співробітництво призупинилося. Чи будете ви скликати, чи будете ви брати активну участь та призначати представників від уряду?

Дякую.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую за запитання. Справді, враховуючи те, що питання європейської та євроатлантичної інтеграції — це не питання дипломатичних відносин, не питання перемовин лише з європейськими партнерами, це, в першу чергу, внутрішня робота, що охоплює всі сфери — від соціального захисту до транспортних, інфраструктурних проектів, системна налагоджена взаємодія між урядом і парламентом є ключовою. Очевидно, що цей діалог має продовжуватися. Враховуючи пріоритети, які я вже озвучила, порядок денний такого діалогу буде точно, і я сподіваюся, що буде підтримка парламенту щодо роботи цієї платформи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до заслуховування позиції комітету.

До слова запрошується перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом Вадим Сергійович Галайчук. Після цього переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

ГАЛАЙЧУК В.С. Шановна президіє, колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом на своєму засіданні 3 червня 2020 року розглянув проект Постанови «Про призначення Стефанішиної О.В. Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3584) від 3 червня 2020 року. За результатами розгляду, з'ясувавши позицію народних депутатів, члени комітету всебічно обговорили питання, і комітет вирішив підтримати даний проект постанови за умови прийняття проекту постанови № 3583 про звільнення пана Пристайка, який ми з вами успішно проголосували. Прошу підтримати і цей проект постанови.

Від себе особисто та від колег з комітету нагадаю про те, що сьогодні вже не раз лунало: євроінтеграція — це не про дату вступу України до Європейського Союзу (хоча я впевнений, що й до цього дійде), це про внутрішні реформи, це про дуже складні процеси, які ми наразі переживаємо, це про наближення українського законодавства до європейського, вирішальна роль у чому належить нам з вами, це про наближення до стандартів та технічних регламентів ЄС, про що сьогодні вже багато говорилося. У ці процеси дуже багато вклали й ми з вами. Треба затвердити кандидатуру пані Ольги Стефанішиної для того, щоб ми не призупинялися, а прискорювалися в цьому процесі. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Стефанішиної О.В. Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України» (№ 3584) у цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято. Постанову прийнято. Дякую. Вітаю! Покажіть фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного — проект Постанови «Про призначення Ткаченка О.В. Міністром культури та інформаційної політики України» (№ 3585). Не розходьтеся, будь ласка, почекайте. Процедурне рішення.

Ми попереднього кандидата заслуховували за таким алгоритмом: виступ Прем'єр-міністра, потім — виступ кандидата, запитання-відповіді, після цього — позиція комітету, і переходимо до голосування. Є пропозиція запитання замінити виступами від депутатських фракцій і груп (Шум у залі). Я поставлю на голосування перший варіант із запитаннями, після цього переходимо до голосування, або виступи депутатських фракцій.

Ставлю на голосування пропозицію... (Шум у залі). Тому що ні... Ви покажіть мені, будь ласка, де це передбачено Регламентом, шановні колеги (Шум у залі). Покажіть мені, будь ласка, де це передбачено. Шановні колеги, можемо розглянути за скороченою процедурою. Давайте за скороченою. Де передбачено, що неможливо? Давайте розглянемо проект постанови за скороченою процедурою (Шум у залі). Поставлю на голосування пропозицію про скорочену процедуру? (Шум у залі). Добре.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Постанови «Про призначення Ткаченка О.В. Міністром культури та інформаційної політики України» за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 260.

Шановні колеги, «шулери» — це, думаю, ви себе такими вважаєте. Так, у вас ϵ великий досвід у цьому. Дякую (*Оплески*).

Слово для доповіді надається Прем'єр-міністру України Шмигалю Денису Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! На посаду Міністра культури та інформаційної політики пропонується призначити Олександра Ткаченка. Я вважаю, що народним депутатам не потрібне додаткове представлення Олександра Володимировича. Ви мали змогу пересвідчитися в його фаховості. Я особисто та уряд співпрацювали також під час засідань Ради з питань економічного розвитку при Кабінеті Міністрів України. Там Олександр Ткаченко також проявив себе справжнім адвокатом культурних та креативних індустрій. Я вважаю, що це дуже важливо, коли міністру болить за галузь, якою він опікується. Це завжди додаткова мотивація працювати краще і це, до речі, один із критеріїв відбору до нашої урядової команди. Я очікую, що новий міністр зможе представити комплексний підхід не лише до сфери культурних ініціатив, а й до роботи у сфері інформаційної політики.

Крім того, в рамках урядової програми стимулювання економіки, розвитку економіки після коронакризи заплановано підтримку культурних індустрій фактично на 1,5 мільярда гривень. Дуже важливо представити прозорий і раціональний підхід у фінансуванні та підходах. Це одне з перших завдань майбутнього міністра.

Вношу проект Постанови «Про призначення Ткаченка О.В. Міністром культури та інформаційної політики України». Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, будемо заслуховувати кандидата? Надам на виступ 5 хвилин (*Шум у залі*). Ні, без обговорення. Обговорення пізніше.

Олександр Владиславович Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! (Шум у залі). Культура, безумовно, є елементом, який цементує країну і суспільство та створює додаткові можливості, пане Герасимов, для її розвитку. В Україні у сфері культури працює 1 мільйон громадян. Щороку вони формують близько 4 відсотків ВВП країни, але їхній вклад набагато більший, бо без культури немає майбутнього, без культури немає нації, без культури не буде всіх нас.

Під час кризи ми об'єдналися всією культурною галуззю: книговидавці, кіношники, музейники та всі представники культурного середовища. Я дякую їм за це, бо культурна галузь та креативні індустрії формують ДНК України. Завдяки тому, що ми об'єдналися, нам вдалося все-таки відстояти бюджет на культуру, сформувати пакет законів на підтримку цієї сфери, щоб люди мали можливість зберегти роботу. Зокрема, законопроект № 3377, який ми вчора проголосували одноголосно в комітеті, — це перший крок назустріч українській культурі та рука допомоги від держави. Ми й надалі повинні працювати разом і не ділити країну на патріотів та зрадників. Нарешті є можливість об'єднатися заради культури.

Які виклики та пріоритети? Пріоритет номер один — відновити фінансування галузі (Шум у залі). Пане Шмигалю! Пріоритет номер два — посилити фінансування галузі, та, безумовно, завершити реструктуризацію міністерства, формування агентств, поновити адміністративну спроможність Міністерства культури та інформаційної політики, провести аудит.

Реальна сума, яку треба направити на підтримку культури та туризму, — 3-4 мільярди гривень, щоб вижити та повернути можливості для розвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Владиславовичу, колеги обрали скорочену процедуру розгляду. Я впевнений, що ви мали багато часу, щоб підтвердити свій професіоналізм, знання як у комітеті, так і у Верховній Раді, а до цього — на інших важливих посадах, які ви займали.

Дякую, Олександре Владиславовичу.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Кравчук Євгенії Михайлівні.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Учора Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики фактично одноголосно, крім, здається, однієї фракції, підтримав перехід Олександра Ткаченка у міністерство. Дуже важливо, що предмети відання нашого комітету і відповідного міністерства повністю збігаються. Ми вже розпочали дуже велику роботу з підготовки важливих для креативних індустрій законопроектів. Ми розраховуємо на підтримку Міністерства культури та інформаційної політики і Міністерства фінансів, на виділення додаткових коштів для грантів для представників креативних індустрій.

Наш комітет просить підтримати кандидатуру Олександра Ткаченка на посаду Міністра культури та інформаційної політики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Я думаю, що багато говорити про нашого кандидата на посаду очільника цього міністерства немає потреби. За час нашої спільної роботи в парламенті Олександр засвідчив, що він, справді, професіонал своєї справи, патріот України, він гідно представлятиме міністерство у відносинах з усіма органами державної влади.

Я закликаю всіх народних депутатів віддати свої голоси за Олександра Ткаченка, підтримати його на цій посаді. Переконаний, що нам не буде соромно за його роботу в якості міністра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Прошу передати слово Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Доброго дня. Пане Ткаченко, ми вам не заздримо, навпаки, бажаємо успіху. Маю надію, що уряд і Верховна Рада дадуть вам можливість здійснити всі позитивні зміни, але ми хочемо, щоб ви врахували і наші пропозиції. Насамперед ідеться про інформаційну безпеку. Це питання має лунати не менше, ніж будь-яке інше в галузі культури, яка буде вам підпорядкована. Насправді, питання не в тому, щоб плодити нові канали, які будуть мовити, наприклад, на тимчасово окуповані території та які надзвичайно важко знайти. У Луганській і Донецькій областях ми не бачили трансляцій, коли минулого тижня їздили на схід. Я, зокрема, згадую про телеканал «Дом».

Хочеться, щоб ішлося швидше про комплексний підхід, щоб райони прикордоння не лише Сходу і Криму, а й Волині, Рівненщини, Чернівеччини, Одещини могли чути українське радіо і дивитися телебачення. Це перше.

Друге. Нерухома культурна спадщина. Це те, що величезним пластом звалиться на ваші плечі. Ви добре знаєте, що всі дозволи, папери, гроші та відкати йдуть через нерухому культурну спадщину.

Третє. Не можу не згадати одеситів, які масово пишуть, впевнена, і вам також. Ідеться про Одеську кіностудію. Чи повернеться вона в державну власність? Яка ваша роль і позиція щодо Одеської кіностудії?

Четверте. Обласні музеї. Не можу не згадати про Одеський художній музей. Дуже дивно, що Одеська обласна рада в черговий раз звільняє через суд пана Олександра Ройтбурда з посади директора музею, і перетворює це фактично на якусь дивну структуру за інтересами.

І останнє. Підтримка закладів культури в ОТГ, де людський фактор ϵ надзвичайно величезний. Закриваються бібліотеки і будинки культури. Українське кіно і книга — дайте їм шанс бути.

Бажаємо успіху. Не голосуємо, але тим не менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановні колеги! Дозвольте вам нагадати про пункт 1 Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, яке, зокрема, повинно забезпечувати формування державної політики у сферах кінематографії, відновлення та збереження національної пам'яті.

І кого ж нам Шмигаль нав'язує? Кандидат на сьогодні є бенефіціаром всієї державної кіноіндустрії. Він переступив закон, стосовно нього Державне бюро розслідувань розглядає справу за статтею 344 Кримінального кодексу України. Про це знає Прем'єр-міністр? (Шум у залі).

І щодо зловживання. Ви пам'ятаєте, коли розглядали законопроект № 3377, Ткаченко сказав, що хоче протягнути руки до культури. Не треба там ваших рук, там повинні бути чисті руки, холодне серце і висока честь. Шановні колеги, перепрошую, подивіться: по суті, формується політика правового нігілізму, коли в основу ставиться політична доцільність і матеріальна вигода. Хіба це не видно було в червні минулого року, коли продавлювали через гуманітарний комітет питання приватизації Одеської кіностудії для шановного пана Олександра Ткаченка? Хіба не так було? Чому не Комітет з питань економічного розвитку розглядав це питання? А тому що він голова комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Урбанський Анатолій Ігорович. Потім — Констанкевич, після цього — виступи з мотивів, і переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Доброго дня. Шановний пане Ткаченко, я хочу запитати вас, якою буде доля нашої Одеської кіностудії та коли вона поверне своє «былое величие»? Відповідайте, будь ласка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, немає можливості відповісти на запитання, час вичерпано. Я в кінці надам вам слово з процедури, і ви зможете відповісти на запитання Урбанського.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я вважаю, і маю право говорити від групи «Партія «За майбутнє», що нам сьогодні, справді, треба підтримати кандидатуру пана Олександра Ткаченка на посаду Міністра культури та інформаційної політики, але при цьому хочу наголосити на одному ключовому понятті, яке пролунало в його виступі, що культура — це основа національного ДНК.

Я сподіваюся, пане Олександре, що ви будете дотримуватися державотворчих позицій. У цьому сенсі я дуже прошу, щоб у пріоритеті у вас було національне телебачення, зокрема Суспільне телебачення, яке вже пройшло аудит, і до якого є багато запитань. Я сподіваюся, що питання бібліотек і музеїв буде в полі вашого зору, зокрема, дитячі бібліотеки не будуть знищені. Я сподіваюся, що мистецька освіта так само буде збережена в основі своїх національних традицій. І найголовніше, ДНК, яке формувалося в нас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Від фракції «Європейська солідарність» хто виступатиме?

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Нарешті, через сто днів роботи цього уряду влада вирішила, що й Міністерство культури та інформаційної політики України нам потрібне, і знайшла кандидата. І звичайно, ним виявилася (напевно, після довгих пошуків) людина, яка працювала генеральним директором телеканалу, на якому транслювався витвір мистецтва світового рівня «Слуга народу». Тепер зрозуміло, що в когось з цього будуть великі плюси, а в держави будуть явно мінуси, і один з мінусів — Одеська кіностудія.

Річ у тім, що компанія, якою володіє родина пана Ткаченка, судиться за 12 відсотків акцій Одеської кіностудії з Міністерством культури та інформаційної політики. Тож компанія пана Ткаченка буде судитися з Міністерством культури та інформаційної політики на чолі з паном Ткаченком. Конфлікт інтересів? Не чули, нічого про це не знаємо. Я вітаю вас друзі — це новий крок навіть у вашій кадровій політиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

3 процедури надаю слово Ткаченку. Якщо залишиться час, він відповість на запитання пана Урбанського.

ТКАЧЕНКО О.В. Я радий, що в цій країні у сфері культури є лише Одеська кіностудія, і лише тому, що я маю до неї причетність. Ніхто не бачить державну «Укркінохроніку», яку вкрали, ніхто не бачить Національну кінематику України, яку наполовину вкрали, усі бачать Одеську кіностудію. Я знаю, що брехня не має кордонів, тому що це невігластво і хамство, яке я постійно чую з цього приводу (Шум у залі).

Хочу заявити, що ніякого конфлікту інтересів не буде. Мої акції готуються до продажу, і ні в який «сліпий траст», перепрошую. Ця справа буде зроблена найближчим часом (Оплески). Конфлікт інтересів, голосувати за себе я не можу. Так, у мене конфлікт інтересів, голосувати за себе я не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Відповідно до статей 85 та 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про призначення Ткаченка О.В. Міністром культури та інформаційної політики України» (№ 3585) у цілому. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Готові голосувати? Іллє Володимировичу, давайте голосувати. Прошу підтримати та проголосувати (Шум у залі).

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Вітаю Олександра Владиславовича! (Оплески).

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, не розходьтеся, будь ласка, буде ще кілька голосувань.

Згідно з частиною третьою статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» в разі внесення на розгляд Верховної Ради України подання щодо призначення на посаду члена Кабінету Міністрів особи, яка є народним депутатом, до подання додається особиста заява народного депутата України про дострокове припинення ним депутатських повноважень у разі призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України.

Питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України розглядається невідкладно на тому ж засіданні Верховної Ради України після призначення його членом Кабінету Міністрів України.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України, статті 7 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» народний депутат України Ткаченко Олександр Владиславович написав заяву про припинення ним депутатських повноважень у зв'язку із призначенням на посаду члена Кабінету Міністрів України.

Відповідно до статті 81 Конституції України, Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про дострокове припинення повноважень народного депутата України Ткаченка Олександра Владиславовича. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування (Шум у залі). Готові голосувати? А можна трошки тиші в залі, шановні колеги? Дякую. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 299.

Рішення прийнято.

Дякую, Олександре Владиславовичу, за вашу роботу в якості народного депутата України (Оплески).

Прошу Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України разом з Апаратом Верховної Ради оформити постанову за наслідками прийнятого рішення.

Шановні колеги, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Стефанішина Ольга Віталіївна.

СТЕФАНІШИНА О.В., віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Я, Стефанішина Ольга Віталіївна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вітаю вас із призначенням (Оплески). Займіть, будь ласка, місце в ложі уряду.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр культури та інформаційної політики України Ткаченко Олександр Владиславович (Оплески).

ТКАЧЕНКО О.В., міністр культури та інформаційної політики України. Я, Ткаченко Олександр Владиславович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Дорогу осилить той, хто йде вперед!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, Олександре Владиславовичу *(Оплески)*. Зараз 12 година. Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин. Дякую, шановні колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Кирило Нестеренко. Будь ласка.

НЕСТЕРЕНКО К.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 26, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Місто Дніпро. Доброго дня, шановний головуючий, шановні колеги! Хочу звернутися до вас та до кожного мешканця мого рідного Дніпра і сказати про наболіле. Майже кожен бачив новини про заздалегідь вириті 600 могил для померлих від коронавірусу, сфальсифіковані результати тестів на коронавірус та про безлад, що твориться е Дніпрі. Під словом «безлад» я маю на увазі тотальну вирубку зелених насаджень у місті з порушенням передбаченої законодавством процедури.

На жаль, завдяки міській владі така ситуація склалася у всьому місті, яке масово забудовується МАФами, перетворюється на кам'яні джунглі з паркувальними місцями. З такою тенденцією скоро кожен дніпрянин платитиме за паркування навіть у своєму дворі. Міський голова Борис Філатов продовжує виправдовувати та покривати вчинки місцевої влади, висловлюючись у притаманній йому манері на своїй сторінці у *Facebook*. Саме тому я звертаю увагу Кабінету Міністрів України на порушення екологічних норм, масове видалення дерев у Дніпрі.

Окрім того, саме з цього питання вже зареєстровано звернення до прокуратури Дніпропетровської області щодо відкриття кримінального провадження. Прошу Генерального прокурора Венедіктову Ірину Валентинівну взяти під контроль це нагальне питання.

I наостанок. Дніпро – це не лише найбільша річка в Україні, а це ще й місто з надзвичайно великим потенціалом, котре може посідати перші місця.

На жаль, це нереально з нинішньою місцевою владою, яка декларує квитки у космос, хоча, можливо, там їм і місце.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою» (№ 2513), повторне друге читання.

До слова запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Денис Анатолійович Монастирський.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хто наполягатиме на поправках? В'ятрович, Дирдін. Хто ще? Володимире Михайловичу, ви на кожній поправці наполягатимете, чи, може, я вам надам?.. На кожній.

Дирдін Максим Євгенович, ви на кожній поправці наполягатимете? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Дирдіна, 1 хвилина.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Колеги, я наполягав на розгляді поправки 25, проте відбувся нормальний діалог з головою комітету паном Монастирським, який переконав мене в тому, що певні моменти в напрацюваннях до повторного другого читання є позитивними. Було прийнято рішення не наполягати. У результаті нормальної роботи голови комітету з депутатами я не наполягаю на цій поправці. Закликаю інших колег депутатів, які ще сумніваються щодо підтримання чи непідтримання даного законопроекту, все-таки проголосувати за його прийняття у цьому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 14. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Доброго дня, шановні колеги! Ця поправка стосується, у принципі, всього законопроекту. Як слушно зауважує Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради, не може Кримінальний кодекс містити конструкції, що не мають правової визначеності. Користуючись нагодою, хочу звернутися, зокрема, до представників Міністерства внутрішніх справ і пана Авакова: це законопроект, а не кримінальний роман. Не може українське законодавство оперувати кримінальним жаргоном, навіть якщо таким жаргоном оперує законодавство

Грузії та путінської Росії. Україна — це все-таки європейська держава, і ніяких «злодіїв у законі» та іншої термінології з бандитських «понятій» у текстах наших законів не повинно бути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 14 В'ятровича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 15. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це повторне друге читання, але навіть воно не допомогло відмовитися від знущань над текстом Кримінального кодексу. Ще раз: не можна підміняти правничу термінологію якоюсь бандитською «фенею», яка, на жаль, присутня в цьому законопроекті. Може, для нинішньої влади, яка все більше починає діяти бандитськими методами, повертаючи методи часів Януковича, така лексика й ближча, але це не привід для того, щоб пропихати її в українське законодавство. Прошу підтримати цю поправку і не допустити такого в українському законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 15 В'ятровича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46.$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 21. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Комітет до другого читання вилучив зміни до статті 28 Кримінального кодексу, але проблему не знято, а перенесено до інших статей. Шановні панове депутати, які «вори в законі» можуть бути в українському законодавстві? В українській мові немає слова «вор». Це перше.

Друге. Ще раз: Кримінальний кодекс — це не збірка кримінальної «фені», а закон європейської держави. І головне, що в цьому законопроекті є найбільшою небезпекою: за димовою завісою буцімто боротьби з організованою злочиністю насправді пропонується переслідувати людей, які не вчиняли жодних злочинів. Кожен, хто уважно прочитає, може зрозуміти, що законопроект спрямований на те, щоб перетворити його на інструмент репресій проти громадян. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 21 В'ятровича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 22. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Навмисно розмиті й погано сформульовані положення цього законопроекту треба не переносити з одної статті до другої, як сталося між читаннями, а вилучати їх. Навіть нині поліція вигадує якісь злочинні групи, щоб притягати до відповідальності волонтерів, ветеранів, опозиціонерів за злочини, до яких ці люди не мають жодного стосунку. Більше ніж пів року сидять за гратами люди, яких політичне керівництво країни просто оголосило винними у вбивстві журналіста Шеремета. Уявляєте, що почнеться, якщо можна буде судити людей за приналежність до буцімто злочинної спільноти, визначення якої, по суті, дуже туманне в цьому законопроекті? Такого не може бути у правовій державі, тому прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 22 В'ятровича. Комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 70. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Нинішньою редакцією статті 255 чітко та логічно визначено склад злочину: якщо люди створюють злочинну організацію чи організовують «сходки» злочинців для планування злочинів і координації дій між собою, вони несуть кримінальну відповідальність. Нова редакція статті 255 дозволятиме ув'язнювати людей на 10, 12, 15 років лише за так звану участь у злочинній спільноті та злочинний вплив, навіть якщо вони не вчинили і не планували жодного реального злочину. Знаючи фантазії слідчих та суддів в Україні, практично будь-кого з громадян України можна буде засудити на 10-15 років. Це більше, ніж дають за вбивство.

Шановні колеги депутати, прошу підтримати цю поправку і не допустити такого свавілля в українському законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 70 В'ятровича. Комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Поправка 71. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Як історик я знаю, що таке комуністичний тоталітарний режим, знаю сталінську систему і, на жаль, бачу, що від цього законопроекту відгонить сталінськими часами. Такі покарання, як 10-15 років ув'язнення за настільки невиразний склад злочину і взагалі навмисно розмиті формулювання складу злочину існують тільки в диктаторських поліцейських державах. Такою бачить Україну Зеленський? Таку Україну він будує? Ми не хочемо опинитися в такій державі, тому прошу підтримати цю поправку і не допустити такого в українському законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 71 В'ятровича. Комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка, 2 хвилини.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановний голово комітету, пани міністри, представники Національної поліції! Насправді законопроект до другого читання став досконалішим, але залишаються ті погрішності, про які казав попередній промовець — ми вводимо поняття «злодій в законі». Європейські держави мають досвід боротьби з організаторами злочинної діяльності, так званими мафіозними угрупуваннями. Єдине, що ми пішли шляхом Грузії та нашого північного сусіда. Ми ставимо органам правопорядку завдання побороти організовану злочинність.

Мої поправки — про відхилення таких понять. Користуючись нагодою і присутністю керівництва МВС, хочу сказати: якщо прийняття такого закону дасть можливість ліквідувати злочинні угрупування, якими керують люди, які себе так назвали, або їх «коронували», які приїхали в Україну з інших держав, тоді цей законопроект може буде прийнято в другому читанні. Тоді керівництво правоохоронних органів бере на себе відповідальність за ефективну боротьбу зі злочинністю. В іншому разі це буде правовий нігілізм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ще три поправки В'ятровича. Після цього переходимо до голосування. Я запитував, хто наполягатиме на поправках. Ви ж по телефону говорили, Олександро Юріївно. На яких поправках наполягаєте? Ми розглянули поправки, яка наступна? Після поправки 124 ваша поправка (*Шум у залі*). Ні, ні, можемо стенограму підняти і послухати. Просто о 12.30 тут не було народних депутатів.

Поправка 124. В'ятрович. Далі, якщо ϵ ваші, кажіть.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Перепрошую, поправка 106.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона врахована частково.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Вона врахована частково, але що ми отримали в результаті?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 106.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Вдумайтеся, що виписано в цьому законопроекті. «Під особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі»... «слід розуміти особу, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям, здійснює злочинний вплив і координує злочинну діяльність інших осіб, які здійснюють злочинний вплив».

Моєю поправкою передбачена відповідальність саме за створення чи керівництво злочинною спільнотою, а також за участь у злочинах, тобто за реальні злочинні діяння, а не вигадані. Прошу підтримати цю поправку. І хочу, щоб голова комітету все-таки прокоментував, бодай частково, мої попередні поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 106 комітет врахував частково. Автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю її на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Озвучте позицію комітету, будь ласка.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Саме в цих поправках і в позиції комітету ми відійшли від концепції, що за саме визнання статусу «вор в законі» наступала кримінальна відповідальність, що, за нашим переконанням, і є порушенням принципів кримінального права. У примітці, яку ви цитували, чітко виписано, що для того, щоб настала відповідальність за цими статтями, має бути доведено злочинний вплив, а саме координацію злочинної діяльності. У даному разі злочин є предикатним, потрібна наявність набору ознак, щоб порушувати провадження за статтею 255.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наступна поправка 124. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Поправка 107.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 107 врахована частково.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Врахована частково — вважай, що не врахована. Відповідаючи на те, що сказав пан Монастирський про злочинний вплив. То що таке злочинний вплив у цьому законопроекті? Цитую: це «будь-які дії особи, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям сприяє, спонукає, координує або здійснює інший вплив на злочинну діяльність». Колеги, з такими нормами слідчі ДБР, прокуратури, Міністерства внутрішніх справ

кожного з нас можуть притягнути до відповідальності за фіктивні злочини. Прошу не підтримувати цієї норми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 107 В'ятровича. Комітет врахував частково, автор наполягає на повному врахуванні. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 58.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Далі поправка 124?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, поправку 124 пройшли. Поправка 148.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 148 В'ятровича. Це остання ваша поправка?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Комітет вирішив взагалі не чіпати частину першу статті 256 Кримінального кодексу, і правильно зробив. Після доопрацювання комітетом цей жахливий законопроект Президента Зеленського набув хоча б якоїсь подоби правового акта, однак голосувати за нього все одно не можна, бо це призведе лише до розгортання політичних репресій, до посилення корупції в судовій владі та правоохоронній системі, особливо в умовах нинішнього режиму, коли органи, покликані захищати право і закон, штурмують музей Гончара, Довженко-Центр, хапають дитячих лікарів, волонтерів, поетів, щоб запроторити їх за ґрати за злочини, яких вони не чинили. Тому не наполягаю на цій поправці, але закликаю всіх не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У нас залишилося п'ять поправок Устінової, після цього переходимо до голосування. Правильно? Вибачте, ще поправка 149 В'ятровича. Після цього — Устінова, і рухаємося далі.

Поправка 149. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мою поправку відхилено, тому що комітет взагалі відмовився від ідеї Президента втручатися в частину першу статті 256, і це дуже добре. Але виникає запитання: чому Президент України дозволяє собі постійно вносити в парламент дуже низькі за якістю і небезпечні законопроекти, які ми розглядаємо, витрачаємо на них свій час? Законопроекти, які множать сваволю, безправ'я, як цей, який може дати додаткові інструменти для політичних репресій проти політичної опозиції. Закликаю колег не вестися на фальшиві обгортки про нібито боротьбу зі злочинцями. Закликаю в жодному разі не підтримувати цього законопроекту, який дуже небезпечний для демократії в країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на цій поправці? Наполягаєте. Ставлю на голосування поправку 149. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 58.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Арсенію Михайловичу Пушкаренко, відійдіть, будь ласка, колегу не видно. Ваші поправки закінчилися? Є ще ваші поправки? Поправку 84 ми проголосували, вибачте.

Поправка 84. Устінова.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я звертаюся до всього залу: ви зараз проголосуєте супернебезпечний документ, який вам намагаються «продати» як законопроект про «ворів в законі». Вибачте, нам треба голосувати законопроект про «ворів в погонах», а не про «ворів в законі» (Оплески), тому що прийнявши його, ви не те що розширите повноваження Національної поліції, а дасте їй можливість без доказування провини особи притягувати її до кримінальної відповідальності.

У редакції першого читання було лише «вор в законі». До другого читання з'явилися поправки, відповідно до яких під дію такого закону потрапить будьякий громадянин України. У моїй поправці 84 чітко виписано, що це особа, яка займає високе становище в злочинній ієрархії. Це те саме, що й «вор в законі». На жаль, не захотіли приймати цю поправку в такій редакції, тому що хочеться, щоб це була не лише злочинна ієрархія, а щоб будь-яку особу в Україні можна було під це підв'язати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 84 Устінової. Комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 106.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 85 Устінової врахована частково.

УСТІНОВА О.Ю. Колеги, я хочу звернути вашу увагу на те, що законопроект суттєво змінився до другого читання. Якщо в першому читанні йшлося виключно про «ворів у законі», і ми намагалися виписати норму так, щоб під її дію не потрапили звичайні громадяни, то до другого читання з'явилася така норма як «суб'єкт підвищеного злочинного впливу». Я вам скажу: якщо ви дасте комусь доручення, а ця людина раптом вчинить злочин, то ви вже будете суб'єктом підвищеного злочинного впливу, і ваш злочин доводити не потрібно буде, але вас зможуть за це посадити.

Я вас прошу не підтримувати цей законопроект, він небезпечний. Нам треба голосувати за відставку Арсена Авакова і голови Національної поліції,

а не наділяти їх такими повноваженнями, щоб до будь-якого бізнесу і до будь-якої людини в країні вони могли прийти просто так.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 85 Устінової. Комітет врахував частково. Автор наполягає на повному врахуванні. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 88.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 86 Устінової врахована редакційно.

УСТІНОВА О.Ю. Перепрошую, можете надати мені 2 хвилини, я по всіх поправках пройдуся, так буде швидше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки? 2 хвилини?

УСТІНОВА О.Ю. Так, у мене чотири поправки, надайте 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 2 хвилини.

УСТІНОВА О.Ю. Дякую. Колеги, я просто зачитаю те визначення «вор в законі», який ми пропонували Міністерству внутрішніх справ і комітету. Це особа, яка займає високе становище у злочинній ієрархії, у тому числі, у статусі «вора в законі», за допомогою грошових активів, власного авторитету чи особистісних характеристик підпорядковує членів організованої групи чи злочинної організації або здійснює розподіл ролей чи функцій між членами організованої групи чи злочинної організації, надає розпорядження, накази тощо.

Я вам скажу, що це все не враховано. Усе, що потрібно, — це статус «вор в законі» або «особа, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу». Повторюю, ви маєте почути: окремий статус «суб'єкта підвищеного злочинного впливу» вводять у Кримінальний кодекс України. Тепер це буде те саме, що «вор в законі», під це визначення підпадає будь-яка людина в Україні.

Ви можете не знати, що людина, з якою ви пожартували, піде і вчинить злочин, а ви за це відповідатимете. Мало того, всіх зможуть прослуховувати, тому що раптом людина, з якою ви спілкуєтеся, вчинила злочин, а ви про це навіть не знали. Це може бути ваш сусід, з яким ви спілкувалися, і жартома сказали, що вам сподобалася машина іншого сусіда. Якщо ту машину потім хтось викраде, на вас це зможуть «повісити». А якщо не «повісити», то принаймні прослуховувати, або, як кажуть, «ходить и обилечивать», коли будуть «збивати» з вас гроші.

Я ще раз наголошую: нам спочатку треба прийняти закон про «ворів в погонах», а не про «ворів в законі», тому що він надзвичайно розширить

повноваження поліції, яка ґвалтує людей у відділках, убиває дітей. І ви даєте їм додаткові інструменти вчиняти безправні дії (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету, після цього переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Колеги, я прошу відділити політичні маніпуляції від суті законопроєкту, який ми розглядаємо. Ідеться про чітке визначення, хто такий «суб'єкт підвищеного злочинного впливу», зокрема «вор в законі». Комітет провів багатогодинні обговорення разом з усіма і доклав великих зусиль, щоб позицію, з якої ми стартували, вивести на такий рівень: особу не буде притягнуто до відповідальності доти, доки не буде доведено злочинного впливу, наприклад, розподілу впливу між районами автоугонщиків. Лише після цього можна буде притягувати до відповідальності особу, яка координує злочинну діяльність, а не просто огульно будь-кого називати «вором в законі» і притягувати до кримінальної відповідальності.

Це повторне друге читання, колеги. Ми, справді, багато від чого відмовилися, скоротили, щоб зберегти суть і мету — щоб «вори в законі» як явище зникли з території України. Це найголовніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування щодо прийняття законопроекту в цілому. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Шановні колеги, поки збираються народні депутати, я надам слово голові Національної поліції України Ігорю Володимировичу Клименку, 2 хвилини. Після цього – прохання Національної поліції поставити короткий ролик на півтори хвилини, поки колеги збираються.

Будь ласка, Ігорю Володимировичу.

КЛИМЕНКО І.В., голова Національної поліції України. Дякую. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановний голово комітету! Шановні народні депутати! «Вор в законі» — це поняття, тісно ототожнене з організованою злочинністю. Усі вони — вихідці з кримінального середовища. Боротьба з цією категорією ніколи не була легкою, бо особливість статусу «вора в законі» полягає в тому, що ці особи самі не вчиняють активних злочинних дій. Кожен «вор в законі» створює піраміду прибічників. Лише за нашими найскромнішими підрахунками в Україні кілька тисяч учасників таких груп. Їхній хліб — замовні вбивства, вимагання, викрадення елітного транспорту, катування та низка тяжких і особливо тяжких злочинів.

Згадайте: «смотрящіє», «положенці», кримінальні авторитети, які діють від імені «ворів в законі», скоюють ці злочини з єдиною метою — наживи та наповнення «общака». А «общак» контролює «вор в законі». Між цими стосунками і цими особами існує неформальний розподіл сфер впливу як за територіальним принципом, так і за видами незаконної діяльності. Ситуація у Броварах

29 травня — цьому підтвердження, коли два кримінальних угруповання ділили ринок.

Законодавство більшості країн вже давно вивело «ворів в законі» за межі легального існування. У нас вони поки що можуть знайти прихисток. Поняття «сходка», «злочинний вплив» будуть поза законом. Наразі максимум, що може зробити правоохоронна система з «ворами в законі» — видворити їх за межі нашої держави. Вони в'їжджають десятками в нашу країну, і ми їх зустрічаємо, тому що наше законодавство дуже лояльне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми не додаємо часу, шановні колеги. Вибачте. Увімкніть відео, будь ласка.

(Трансляція відеозапису)

Дякую. Переходимо до голосування (*Шум у залі*). Переходимо... (*Шум у залі*) 3 мотивів чого? З мотивів немає. З процедури.

Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, ми багато чого бачили в сесійному залі, але вперше слухаємо тут голоси кримінальних авторитетів. Навіщо? Для того, щоб прийняти чи не прийняти законопроект. Для того, щоб законопроект було внесено в сесійний зал, автори мають доводити його цінність, а не використовувати для цього кримінальних авторитетів.

Закликаємо Голову Верховної Ради України дотримуватися Регламенту і не перетворювати розгляд законопроекту на дешеву виставу. Я не думаю, що голосів за цей законопроект додалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я не буду нікого коментувати. Однак цей зал бачив таке, що якось переживе цей ролик (*Шум у залі*).

Устінова – з процедури. Після цього переходимо до голосування.

УСТІНОВА О.Ю. Членам правоохоронного комітету, мабуть, місяці два чи три (колеги не дадуть збрехати) обіцяли показати страшний ролик, як підкуповують депутатів Верховної Ради, щоб вони не голосували за цей законопроект. Я так розумію, що це все, на що спромоглася Національна поліція, щоб довести, що когось із депутатів підкуповують. Крім замовних статей про те, що Устінову спонсорують «вори в законі», я більше нічого не бачила (*Шум у залі*).

Колеги, повторюю: це дуже небезпечний законопроект. Я прошу вас не голосувати за нього. Його прийняття надасть надзвичайні повноваження Національній поліції, яка гвалтує, вбиває людей. Нам спочатку треба реформувати Національну поліцію, а потім приймати закон про «ворів в законі». І він має бути виключно про «ворів в законі», а не про інших суб'єктів підвищеного злочинного впливу, яким будуть користатися, щоб заробляти додаткові кошти і «обилечивать» усіх підряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не з процедури. Олександро Юріївно, давайте також дотримуватись Регламенту.

Качура Олександр Анатолійович — з процедури. І переходимо до голосування.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Народні депутати, не турбуйтеся, я думаю, що в залі «ворів в законі» не так багато, і не так страшно, як у попередніх скликаннях (Оплески). Давайте голосувати, щоб їх не було у майбутньому. Дорогі українці, подивіться, хто захищає «авторитетів», «ворів в законі». Видно, які політичні партії вони фінансують — ті, які кричать, що це поганий законопроект. У всьому світі це було запроваджено, і ми це зробимо. Ми переламаємо цю ганебну систему, за якої правоохоронцями, політиками керували «авторитети», «вори в законі» ... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Анатолійовичу, так само: з процедури. Переходимо до голосування. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою» (№ 2513) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 236.

Рішення прийнято. Закон прийнято (Оплески).

Покажіть по фракціях і групах.

_____

Оголошення, 1 хвилина. Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Поляка Владіслава Миколайовича до складу депутатської групи «Довіра».

_____

Наступне питання порядку денного. Вам пропонується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» (N = 3485) та проект N = 3485. Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 233.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку

та містобудування Загоруйко Аліні Леонідівні. Дайте 4 хвилини, тому що вона і від авторів, і від комітету одразу. Чотири, дві та дві.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» (№ 3485).

Колеги, прийняття Виборчого кодексу України у грудні минулого року стало вагомим поступом на шляху до утвердження та поглиблення демократичних змін в Україні. Проте прийнятий документ має низку положень, які носять суперечливий характер і ускладнюють виборчий процес для всіх його суб'єктів.

Тому авторським колективом пропонуються зміни, які розроблено з метою усунення низки дискусійних моментів та здійснення техніко-юридичного перегляду. Це дозволить спростити виборчий процес, уніфікувати норми Виборчого кодексу України та захистити виборчі права громадян.

Мушу зазначити, що під час розробки даного законопроекту були враховані думки не лише народних депутатів — представників нашої фракції «Слуга народу», а й представників інших фракцій. Також законопроект відображає спільну позицію експертного та громадського середовища, хоча, звичайно, ми розуміємо, що є окремі положення, які потребують доопрацювання.

Якщо коротко, враховуючи обмеженість часу для виступу, я охарактеризую, у чому ж полягають ці зміни. Ми пропонуємо внести зміни у всі чотири книги кодексу, але оскільки найбільший інтерес у нас сьогодні викликає саме проведення місцевих виборів, то я трішечки детальніше зупинюся на змінах до книги четвертої, яка стосується проведення місцевих виборів.

Що ми пропонуємо? Встановити момент у часі, коли визначається вид виборчої системи, за якою будуть проводитися місцеві вибори, із закріпленням норми про її незмінність. Також ми впорядковуємо строки призначення різних видів місцевих виборів і удосконалюємо регламентацію територіальної організації місцевих виборів, усуваємо неузгодженості в порядку формування складу територіальних виборчих комісій, а головне — ми розширюємо строки формування комісій, виводячи їх за межі виборчого процесу.

Також ми спрощуємо вимоги щодо документів, які подаються до виборчих комісій для отримання статусу відповідного суб'єкта виборчого процесу. Ми конкретизуємо окремі положення, що стосуються висування та реєстрації кандидатів на місцевих виборах. Надано правову визначеність питанню одночасного висування кандидатів на відповідних місцевих виборах. Вдосконалено механізм відмови в реєстрації кандидатів. Також ми вдосконалюємо порядок виготовлення та передачі бюлетенів, порядок транспортування виборчої документації, а також усуваємо прогалини та неузгодженості у частині підрахунку

голосів виборців. Крім того, задля узгодження законодавства і посилення інституційної спроможності Центральної виборчої комісії ми пропонуємо внести зміни до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та до Закону України «Про Державний реєстр виборців».

Окремим блоком хочу виокремити зміни, які ми пропонуємо. Це зміни до Кримінального кодексу України. Відповідний блок було напрацьовано спільно з Міністерством внутрішніх справ, експертним та громадським середовищем. Тому це такий важливий поступ, прошу це врахувати.

Також хочу наголосити, що під час розробки даного законопроекту враховувалися міжнародні стандарти проведення виборів та вітчизняний досвід.

Пропозиції, які вносяться нами, спрямовані на упередження саме практичних проблем організації та проведення виборів, які виникали у минулому під час проведення таких. Тому, колеги, прошу підтримати в першому читанні. За необхідності, звичайно, розуміємо, що до другого читання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (Оплески).

Слово для виступу надається народному депутату України Лозинському Роману Михайловичу.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні українці, з чим у вас асоціюється місцева влада? Дуже часто вона асоціюється з земельним дерибаном. Дуже часто вона асоціюється з незаконними забудовами, з кадровими рішеннями за гроші.

Вже цієї осені, 25 жовтня, Україна отримає шанс на нове місцеве самоврядування. Україна отримає шанс на нову місцеву владу. І зараз ми маємо змогу дати українцям шанс не лише обирати, а дати українцям з-поміж кого обирати. Ми можемо дати шанс лідерам громад, які мають довіру в своїх місцевих радах, прийти нарешті для того, щоб змінювати життя своїх громад. Але що таке шанс на нове місцеве самоврядування? Це відкриті списки. Ми з фракцією «Голос» виступаємо за зменшення виборчого бар'єру з 25 до 5 відсотків, бо лише тоді лідери громад реально зможуть отримати підтримку і потрапити до прохідної частини списку, а не так, як буде визначати партія.

Що таке шанс на нову місцеву владу? Це зменшення виборчих застав. Це надання змоги потрапляти до органів місцевого самоврядування не лише людям з великими мішками грошей, а й тим лідерам, які мають довіру, але не мають колосальних коштів незрозумілого походження. І, звісно, це можливість кандидувати самовисуванням. Це необов'язковість йти і шукати партію, брати на себе зобов'язання перед партіями. Ми, депутати з фракції «Голос», пропонуємо залишити поріг в 90 тисяч мешканців населених пунктів. Це дає змогу самовисуватися, а не йти лише через партії.

Ми, народні депутати з фракції «Голос», запропонували цей законопроект, аби дати шанс лідерам місцевого самоврядування, а не лише партіям, змінювати владу.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Передайте, будь ласка, слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дуже дякую. Ми щоразу приймаємо нові виборчі закони і тут дуже пишно говоримо про те, які вони нові, цікаві, досконалі. Але проходить невеликий проміжок часу і ми змушені приймати величезні законопроекти про вдосконалення цих законів. І цей раз, на жаль, не став винятком.

Шановні колеги, погоджуюся, що низка запропонованих процедур ϵ набагато якіснішими і пропозиції, які напрацьовувалися, зокрема, робочою групою, і наші пропозиції, вони здебільшого враховані. Але ϵ низка речей, що не враховані, які потрібно вирішувати фундаментально.

Насамперед прийняття цього законопроекту призведе до значного здорожчання виборчої кампанії. Пригадайте, під час внесення змін до бюджету ми й так забрали мільярд з виборів. Зараз треба думати не про те, як нам максимально зменшити заставу, треба запропонувати механізм, за якого заставу можна використовувати на організацію та проведення виборів. Це той випадок, коли треба всім консолідуватися. Не треба думати про себе, слід думати про те, як провести вибори взагалі.

Ми говорили про синхронізацію і строки проведення чергових, позачергових виборчих кампаній на місцевих та парламентських виборах. Зараз вони розбиті у часі, і ця десинхронізація призводить до того, що чергові виборчі кампанії стають на 30-40 відсотків дорожчими, ніж позачергові, хоча відбуваються ті самі процедури. Це необхідно виправити у другому читанні.

Ми домовлялися, що фракції як основні конституційні інститути політичного життя повинні мати право на два представника у складі територіальної та дільничної виборчих комісій. Натомість пропонується якийсь дивний суб'єкт — політична партія, яка підписала угоду з групою парламенту. Нам треба рухатися в рамках конституційної моделі і негайно виправляти це до другого читання.

На жаль, величезну кількість змін внесено до Кримінального кодексу України, яким ми хочемо карати виборців, кандидатів, партії, всіх, але ми не передбачили нічого, щоб завадити скуповуванню голосів. Там немає найважливішого елементу, який треба обов'язково вдосконалювати. Ми говоримо про електронні сервіси, про можливість запровадження якихось моделей, але це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Задорожній Микола Миколайович.

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Корнієнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Корнієнко Олександр Сергійович.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, нарешті це той самий Виборчий кодекс, омріяний і оспіваний.

Якщо серйозно, людям не дуже важливо, яка там процедура, куди везуть бюлетені, хто що встановлює, хто не встановлює, або готує проміжний протокол. Це дуже така вузька тема, яка потрібна лише тим, хто займається виборами: керівникам комісій, Центральній виборчій комісії і так далі. Для людей важливо що? Щоб у результаті виборів чесним шляхом вони отримали нову місцеву владу. Цей кодекс дає відповідь на це питання.

Місцеві вибори відбудуться 25 жовтня, ми це повторюємо ще раз. Вони не будуть переноситися, і вони пройдуть за новими правилами, в результаті яких у людей з'явиться можливість делегувати до місцевої влади нових представників. За рахунок чого? За рахунок збільшення доступу через партійну систему, яка в Україні досить розвинута, і навіть в цьому залі є представники більш як 10 політичних партій у складі семи фракцій та груп, а в Україні близько 300 партій, і половина з них точно може претендувати на активну участь у процесі.

Збільшується доступ до місцевої влади за рахунок зменшення застави. Ми пропонуємо зменшити заставу приблизно вдвічі. Це дасть змогу більшій кількості людей брати участь у виборах. Також ми запроваджуємо кілька новітніх, інноваційних процедур. Це одночасне висування, такого не було в історії України, один і той же кандидат може висуватися і до обласної ради, і, наприклад, до ради об'єднаної територіальної громади.

Також ми запроваджуємо новий підхід до відповідальності за підкуп виборців. Це дуже важливо, і було напрацьовано спільно з Міністерством внутрішніх справ України та всеукраїнськими громадськими організаціями, зокрема «Опорою». Це взагалі переосмислення того, що таке підкуп. Наприклад, тепер

продуктовий набір, алкогольні напої — все це можна вважати підкупом виборців. Ми будемо далі боротися за чесні вибори, що ми і робимо завжди.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово народному депутату Олександру Пузанову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому, ще раз? Пузанова мікрофон увімкніть, будь ласка.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Попередні промовці казали про те, що цей законопроект стосується і регулює насамперед питання проведення найближчих місцевих виборів. Це не зовсім так. Ймовірніше, цей законопроект про повноваження Центральної виборчої комісії, які суперечать Конституції України.

Відповідно до статті 92 Конституції виключно законами України визначаються організація і порядок проведення виборів. Цим законопроєктом пропонується наділити Центральну виборчу комісію занадто широкими повноваженнями, зокрема повноваженнями у визначених Центральною виборчою комісією випадках не виконувати Виборчий кодекс України. Лише подумайте, Центральна виборча комісія буде вирішувати, буде вона виконувати певні положення Виборчого кодексу чи ні.

Далі. Центральна виборча комісія отримує повноваження дискреційного характеру, вони також занадто широкі. Саме Центральна виборча комісія буде вирішувати, чи погодитися їй і відповідно прийняти рішення з того чи іншого питання, без дотримання принципу правової визначеності, що має бути обов'язково додержано в такому важливому документі як Виборчий кодекс.

Центральна виборча комісія отримує повноваження призначати голів і секретарів виборчих комісій нижчого рівня з числа осіб, які входять до відповідних територіальних управлінь Центральної виборчої комісії, тобто заміняти тих представників, яких делегували політичні партії.

Ми не будемо підтримувати цей законопроект. Ми сподіваємося, що до другого читання всі недоліки цього законопроекту будуть усунені і наші поправки, які ми будемо пропонувати, буде враховано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Геннадійовичу. Устінова Олександра Юріївна. **УСТІНОВА О.Ю.** Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні українці, ще одне пояснення, чому цей Виборчий кодекс не дає шанс на перезавантаження місцевої влади.

Є лідер громади, наприклад, очолює він ОСББ, змінює свій район, свою вулицю. Він живе в невеличкому містечку на декілька десятків тисяч населення. І він вирішив йти змінювати своє містечко вже не в громадській організації чи своєму ОСББ, а в місцевій раді. Що йому для цього потрібно? Йому потрібно шукати партійний офіс, тому що так звана партизація палкою заганяє лідерів громад до політичних офісів, а відповідно — політичних побажань.

Далі йому потрібно якимось чином знайти гроші. Де шукають гроші на місцеві вибори і як це роблять? Звісно, тут з'являються зобов'язання. І врештірешт, він не має шансів рухатися за виборчим списком з непрохідної в прохідну частину. Навіть якщо ти активний, як вирішила партія, те, де вона тебе поставила: 15-м, 30-м чи 50-м, там ти і залишися через високий виборчий бар'єр.

Зміни виборчого бар'єру з 25 до 5 відсотків, зміна виборчої застави, аби лідери громад не мусили набирати на себе зобов'язання, набравшись грошей лише для застави. Я мовчу далі про інформаційну, про агітаційну кампанії. І, звісно, заганяння з-під палки до політичних партій — це не ті речі, які дадуть нам змогу перезавантажити місцеве самоврядування і шанс лідерам місцевих громад змінювати свої села, селища та містечка після виборів цієї осені.

Саме тому ми, фракція «Голос», зареєстрували альтернативний законопроект, і саме тому сьогодні ми будемо його розглядати. Це шанс для громад, а не партій!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз ще два виступи з мотивів, і після цього... Три виступи з мотивів і потім переходимо до голосування.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Ми — депутатимажоритарники, які входять до складу депутатської групи «Довіра», насамперед хвилюємося про те, аби 25 жовтня місцеві вибори були прозорими, для кожної нової об'єднаної територіальної громади, кожного громадянина, аби він мав змогу балотуватися і бути обраним. Про це ми чуємо кожного разу, коли їздимо на округи, і доносимо це тут, у залі.

Так, поданий законопроект дає змогу кожному балотуватися і бути обраним. Але ми також наполягаємо на зменшенні виборчої застави в дев'ять разів, і щоб законопроект $N_0 2769$ також було внесено на розгляд.

Сьогодні ми підтримаємо цей законопроект і підтримуватимемо зменшення виборчої застави для того, аби нові люди, досвідчені люди, мали змогу без грошей приходити до влади на місцях, перетворювати наші громади для того, щоб у них були... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Безумовно, питання внесення змін до Виборчого кодексу вже перезріло, адже через півроку вибори, і люди на місцях мають хоча б розуміти, за якими правилами вони відбуватимуться. З усієї України телефонують депутати, які планують обиратися до місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування: за якими правилами ми будемо обиратися? Тому законопроект треба приймати.

Є позитивні зміни, які вже містяться в ньому зараз. Але водночас цей законопроект потребує серйозного доопрацювання до другого читання, і «Батьківщина» буде ці поправки подавати. Зокрема, ми повинні закріпити в списках партій хоча б один гарантований перший номер, для того щоб лідери списків могли точно розуміти, що будуть займатися виборами на всій території. Ми не повинні змушувати кандидатів у депутати в селах заповнювати декларації, нехай заповнюють тоді, коли стануть депутатами. Це обов'язково має бути враховано.

Ну і, шановні, давайте не наїжджати на партії, бо я чую, що вже партії не потрібні на місцевих виборах. Партії несуть політичну відповідальність по всій країні, тому партії мусять бути представлені в органах місцевого самоврядування... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, немає межі вдосконаленню виборчої системи. Але я вважаю, що теза про те, що нам треба партизувати суспільство, а отже посилювати відповідальність політичних партій за прийняття рішень, як на рівні держави, так і на рівні громади, треба здійснювати. Депутатська група «За майбутнє» підтримує ідею про те, що треба знижувати партизацію суспільства до 15 тисяч виборців. Більше того, ми хочемо понизити її до селищних громад, і ми будемо відповідну поправку подавати.

Ми також будемо подавати поправку, яка стосується того, щоб районні ради, а ми здійснюємо етап адміністративно-територіальної реформи, також обиралися за партійними списками. Давайте не будемо боятися відповідальності. Шкода, що Президент Зеленський дослухався до чуток про дві третини і не підтримує ідею двох третин. Ми будемо бачити в майбутніх місцевих радах

багато містечкових партій, зокрема і частково сепаратистських. Але з цим явищем ми так само будемо боротися.

Ми голосуємо «за» у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» (№ 3485). Підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 292.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступне питання порядку денного – це проект Постанови «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення належного соціального захисту дітей – вихованців інтернатних закладів, у тому числі дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа» (№ 3414). Необхідно включити це питання до порядку денного. Для цього необхідно 226 голосів народних депутатів України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 332.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 326.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Королевській Наталії Юріївні.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановний пане спікере! Шановний профільний комітете! Дуже вам дякуємо за те, що сьогодні ми маємо змогу розглянути цей проект постанови. Дуже сподіваємося, що ми його приймемо. Тому що в цьому проекті постанови насамперед йдеться про захист дітей.

Декілька днів тому ми відзначали День захисту дітей. Ми чули багато красивих слів, бачили багато фотографій, але ж насправді сьогодні треба не говорити, треба діяти, треба приймати відповідальні рішення. І тому ми сьогодні пропонуємо прийняти проект постанови та звернутися до уряду для того, щоб ми питаннями захисту дітей почали займатися на державному рівні.

На жаль, у нас в крайні сьомий рік поспіль не збільшуються соціальні стандарти, не індексуються виплати, нічого не робиться для того, щоб підтримати наші соціальні служби, які на передовій захисту дітей сьогодні отримують копійки, їх постійно скорочують. Найголовніше, сьогодні триває програма реформування інтернатних закладів, і все може закінчитися тим, що у нас не буде ні захисту дітей, ні підтримки найуразливіших людей.

Тому ми просимо насамперед прийняти рішення щодо повернення понад 42 тисяч дітей — вихованців інтернатних установ, яких на період карантину направили додому та не створили соціального супроводу, та вимагаємо, щоб це питання було вирішено терміново. І тут ми підтримуємо звернення ЮНІСЕФ.

Ми також звертаємося до уряду з проханням забезпечити належний надійний соціальний супровід дітей з вразливих сімей. Також ϵ необхідність у забезпеченні організації та формування державного замовлення на підготовку спеціалістів. Крім того, у нас ϵ багато інших пропозицій, що містяться у цьому проекті постанови. Просимо підтримати, об'єднати зусилля та захистити дітей України.

Дякую дуже (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається Рябусі Тетяні Василівні, голові підкомітету Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики.

РЯБУХА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув проект постанови Верховної Ради України № 3414 на своєму засіданні 3 червня поточного року.

Як вже було сказано, проектом постанови пропонується затвердити комплекс заходів, які має здійснити уряд, для забезпечення і захисту прав та інтересів дітей, що виховуються в закладах системи інституційного догляду та виховання дітей, а також дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа.

Комітет підтримав основні ідеї проекту постанови № 3414 та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу та в цілому з урахуванням поправок до його тексту, про що зазначено у висновку комітету.

1. В абзаці першому частини першої слово «вимогою» замінити словом «рекомендацією».

- 2. В абзаці третьому частини першої після слів «соціального захисту населення» доповнити словами «у тому числі працівників служб у справах дітей».
- 3. В абзаці четвертому частини першої після слів «встановлено опіку чи піклування» доповнити словами «на період можливого карантину через коронавірусну хворобу (COVID-19) або інших надзвичайних ситуацій, а також для».
  - 4. Абзац п'ятий частини першої виключити.
- 5. В абзаці другому пункту 2.1 частини другої слова «Догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних» замінити словами «Соціальної послуги догляду та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних» та слова «прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу» виключити.
- 6. В абзаці третьому пункту 2.1 частини другої слово «опинились» замінити словом «перебувають». Абзац п'ятий виключити.
  - 7. У частині третій абзац четвертий виключити.
- 8. Абзац п'ятий частини третьої викласти в такій редакції: «внести зміни до Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, затверджених Постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 11 грудня 1984 року № 470, в частині виключення норми про зняття з квартирного обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа при досягненні ними…».

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ пропозиція записатися на виступи: два — за, два — проти. Абдуллін Олександр Рафкатович.

АБДУЛЛІН О.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Кириленку Івану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому? Я не почув.

АБДУЛЛІН О.Р. Кириленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович. Прошу.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово! Шановне товариство! Фракція «Батьківщина». Ще раз повертаю вас до суті документа, який пропонується. Це звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення належного соціального захисту дітей — вихованців інтернатних закладів, дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

Головна причина і привід для цієї ініціативи — пандемія, карантин і повернення додому. Але куди, до якого дому, повернулися 40 тисяч наших беззахисних, вразливих і, зокрема, немічних неповнолітніх громадян?

Отже, безумовно, треба невідкладно забезпечити належний соціальний супровід цих дітей, забезпечити працівників сфери соціального захисту, що супроводжують їх, засобами захисту, суттєво підвищити рівень державної підтримки цієї категорії і вжити низку інших важливих заходів.

Але «Батьківщина» пропонує подивитися на цю проблему ширше. Повним ходом триває реформа сфери освіти. Низка її напрямів відповідає вимогам євроінтеграції, і ми це підтримуємо. Але окремі позиції реформи, зокрема і перепрофілювання закладів, де виховуються, лікуються, навчаються і живуть соціально незахищені діти, вимагають зовсім інших, насамперед гуманістичних підходів. Це передбачено у відповідному законопроекті, який ініціює «Батьківщина» і який ми вимагаємо негайно включити до порядку денного і підтримати для розвитку цієї ініціативи.

Ми будемо голосувати «за» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бондарю Михайлу Леонтійовичу, фракція політично партії «Європейська солідарність».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Передайте, будь ласка, слово Павленку Ростиславу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павленко.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане головуючий. «Європейська солідарність». Знаєте, у нас сьогодні якійсь новий жанр спілкування з Кабінетом Міністрів України. Ми робимо термінове звернення до нього з питань, про які у виконавчої влади не дійшли руки подбати. Ми чули, що Володимир Зеленський не має часу на стратегічні питання. Але ми

бачимо, що його уряд також не має часу подумати, прийняти правильні рішення і потребує втручання українського парламенту для того, щоб зробити необхідне.

Ми вже бачимо наслідки такої політики, коли за весь час карантину було зроблено лише близько 300 тисяч тестів, бачимо ситуацію із забезпеченням найнеобхіднішим лікарів і бачимо, що якісь миші з'їдають державний резерв. І, знаєте, з таким підходом у нас скоро не залишиться ні часу, ні грошей, тому що вже повідомляють, що майже половину фонду, який було виділено на боротьбу з коронавірусною хворобою, десь витрачено, його вже не існує.

Тому, звичайно, ми будемо підтримувати цей проект постанови, там правильні речі написані, але ми ще раз звертаємо увагу на те, що уряд має бути змінений якнайшвидше.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! По-перше, від імені авторського колективу хочу подякувати кожному народному депутату — члену профільного комітету, представникам усіх фракцій, які внесли свої пропозиції і зробили текст постанови більш чітким і реалістичним.

По-друге, цього проекту постанови не з'явилося б, якби уряд вчасно ухвалив всі ті рішення і вжив всіх тих заходів, які передбачені ним. Уряд 1 червня нібито провів урочисте засідання, присвячене дітям, і ухвалив близько 30 рішень, але аналіз цих рішень показує, що заходи, передбачені в постановах або в проектах законів нереалістичні або такі, що неможливо виконати, тому що сьогодні фактично ліквідована виконавча вертикаль тих служб і органів, які мають на місцях опікуватися цим і захищати дітей.

Одне з таких безвідповідальних урядових рішень декілька місяців тому призвело до того, що 42 тисячі дітей були повернуті додому, в сім'ї, з яких вони були вилучені у зв'язку з прямою загрозою їхньому життю. З цих 42 тисяч, за нашими оцінками, 15 тисяч дітей знаходилися і знаходяться в небезпечних умовах, 610 дітей, життю яких загрожувала пряма небезпека, вже вилучені. Їх вилучала, і добре, що вчасно, Служба у справах дітей та сім'ї, відповідні соціальні працівники на місцях.

Хочу з цієї трибуни подякувати кожному працівнику Служби у справах дітей та сім'ї, центрів соціальних служб, працівникам територіальних центрів, які сьогодні працюють і виконують свою роботу в умовах коронавірусу. Їхня заслуга не менше, ніж медиків, але ми про них забули. Проект постанови

зобов'язує забезпечити їх індивідуальним захистом. І ще раз закликаю Верховну Раду об'єднатися і змусити Кабінет Міністрів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний Голово! Наша депутатська група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати цей проект постанови.

Дійсно, уряду давно слід змінити підходи до реформування системи шкілінтернатів. І епідемія, і пандемія дуже чітко показали ті проблеми, які виникли в результаті реформування. Ми побачили, що 42 тисячі дітей на період карантину були просто повернуті додому, в свої родини. Ніби правильно, адже ми ведемо політику деінституціалізації, коли діти мають повертатися до родин. Але реалії зовсім інші. Не можна просто так знищувати систему інтернатів для того, щоб потім відправити дітей додому, де вони не зможуть нормально харчуватися, нормально жити, а їхні сім'ї, які перебувають в складних життєвих обставинах, не зможуть їх утримувати, тому що не є спроможними. Тому в умовах пандемії дитячі будинки, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, опікуни потребують нашої всебічної підтримки і підтримки уряду.

Хотіла б наголосити ще на одному такому моменті. Під цю реформу підпадають також санаторні школи-інтернати. На сьогодні вже прийнято Закон України «Про повну загальну середню освіту», відповідно до якого з 1 вересня вони мають стати ліцеями. Знову-таки, що робити з хворими дітьми? Що робити з персоналом? І що робити з 1 вересня людям і цим дітям? Що буде з медичною базою? Такі реформи мають руйнівний характер, і нам обов'язково треба об'єднатися.

Насамперед звертаюся до мажоритарників, у яких є ці 66 санаторних шкілінтернатів, з проханням підтримати і не допустити скорочення. Всі ці казки про те, що це будуть ліцеї, свідчать про те, що нас просто намагаються обманути. Тому що це будуть просто 10 та 11 клас, а решту класів треба буде закрити. Що ми економимо? На кому ми економимо? Тим паче, створення таких ліцеїв теж потребуватиме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, виступ Кулініча з мотивів, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Олег Іванович Кулініч.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую, Дмитре Олександровичу. Шановні колеги, депутатська група «Довіра» буде підтримувати даний проект постанови, тому що ми обов'язково повинні переглянути наше ставлення і підхід до забезпечення дітей в таких закладах, спеціальних інтернатних закладах.

Буквально вчора ми проголосували за дуже важливий законопроект в цьому напрямі — $Noldsymbol{2013}$. І цей проект постанови, за який ми сьогодні, я думаю, обов'язково проголосуємо, стосується саме забезпечення всім необхідним дітей, робітників, які там працюють. Це заробітні плати. Це абсолютно інший підхід до дітей, який має бути в нормальній, цивілізованій європейській країні.

Тому давайте підтримаємо даний проект постанови і забезпечимо наших дітей всім необхідним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запросіть народних депутатів до залу і підготуйтеся до голосування. Готові?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками проекту Постанови «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення належного соціального захисту дітей — вихованців інтернатних закладів, у тому числі дітей з інвалідністю, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа» (№ 3414).

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 338.

Рішення прийнято. Постанову прийнято (Оплески).

Наступне питання порядку денного — проект Закону «Про Митний тариф України» (N = 3228). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 247.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається члену Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Колісник Анні Сергіївні.

КОЛІСНИК А.С., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Шановні українці! Митний тариф України — це перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України. Митний тариф встановлюється на основі товарної номенклатури Української

класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, найменування і цифрові коди яких уніфіковані з Гармонізованою системою опису та кодування товарів. Розроблена Всесвітньою митною організацією Гармонізована система опису та кодування товарів використовується у 207 країнах світу з метою проведення одноманітної класифікації товарів. Кожні п'ять років Гармонізована система опису та кодування товарів переглядається, оскільки змінюються обсяги та структура торгівлі певними товарами.

Відповідно до Міжнародної конвенції про Гармонізовану систему опису та кодування товарів Всесвітньої митної організації всі країни-учасники цієї конвенції, у тому числі й Україна, зобов'язані імплементувати нові зміни в національних товарних номенклатурах синхронно з набуттям чинності нового, шостого видання Гармонізованої системи опису та кодування товарів з 1 січня 2017 року.

З певних причин Україна не змогла забезпечити своєчасну імплементацію нової версії класифікації товарів у зазначені строки, і чинний Митний тариф України побудований на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2012 року, тоді як більшість країн світу використовує вже нове видання. Очевидно, що у зв'язку з цим виникає низка ускладнень, пов'язаних, зокрема, із розбіжностями в товарних кодах України та країн торгівельних партнерів під час митного оформлення, неможливістю зіставлення митної статистики тощо.

Думка бізнесу стосовно законопроекту зрозуміла і чітка. Прийняття зазначеного законопроекту необхідно в першу чергу для формування позитивного іміджу України і для якісного функціонування митниці.

Комітет на своєму засіданні підтримав прийняття законопроекту за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє! Шановні колеги! Ми повинні добре усвідомлювати, що таке Гармонізована система опису та кодування товарів. Фактично це універсальний, визнаний у світі інструмент для формування єдиних, уніфікованих підходів для митних служб країн — членів Всесвітньої митної організації для ідентифікації товарів, що є об'єктами міжнародної торгівлі, що є ключовим елементом для обміну інформацією щодо товарів, для формування коректної митної вартості, статистичної інформації і тому подібне.

Зараз, до речі, понад 200 країн використовують Гармонізовану систему опису та кодування товарів. Закон України «Про Митний тариф України» був прийнятий у 2001 році. З того часу імплементація Гармонізованої системи опису та кодування товарів в Україні постійно зазнає якихось збоїв та відтермінувань.

Треба наголосити, що та, яка мала бути внесена в Митний тариф України з 2007 року, фактично набула чинності в Україні з 2011 року, а та, яка побудована на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів 2012 року, запрацювала лише з 1 січня 2014 року. Але водночас і в 2007, і в 2010, і в 2013 році уряд Азарова, і в 2017 році уряд Гройсмана, і навіть у 2019 році уряд Гончарука вносили ці проекти для прийняття Митного тарифу України в оновленій редакції. І лише зараз, у 2020 році, вперше за останні 20 років уряд Шмигаля не спромігся подати ці зміни до Митного тарифу України, чим, мені здається, розписався у своїй власній професійній непридатності, і ми вимушені розглядати депутатський законопроект.

У зв'язку з тим, що дуже мало часу, хочу просто попросити цей законопроект прийняти за основу і в цілому для того, щоб до другого читання не допустити 10 тисяч поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно *(Оплески)*. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Ми розглядаємо законопроект, який декілька років чекав ще у попередньому скликанні. До речі, дякую пані Ніні Петрівні Южаніній, яка доклалася до того, щоб він був. І нарешті ми його приймаємо у цьому скликанні і продовжуємо рух до євроінтеграції, про який сьогодні багато говорили під час кадрових призначень.

Про що цей законопроект? Він приводить Митний тариф України у відповідність із вимогами, які необхідні для того, щоб він краще працював, і наша митниця зокрема, в рамках європейської інтеграції. Це одна з частин того, що називають «промисловий безвіз», «бізнес-безвіз» і так далі, яка покращує нашу взаємодію, взаємодію українського бізнесу з бізнесом інших країн.

Дуже вдячний своїм колегам, і Анні Колісник, і пану Ковальчуку, за те, що вони швидко доопрацювали цей законопроект. І, ви знаєте, наш комітет, мені здається, настільки плідно працював ті багато місяців, які у нас були, над цим документом, що ми готові підтримати його не лише за основу, а й в цілому, поважаючи професійний підхід підкомітету і в цілому комітету до цього законопроекту. Закликаю всіх вас, незалежно від фракції, також підтримати цей законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович. Ніколаєнко Андрій Іванович. **НІКОЛАЄНКО А.І.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Незважаючи на те, що на засіданні комітету ми розглядали, і я був одним із тих членів комітету, хто підтримав пропозицію щодо голосування за основу і в цілому, під час більш детального вивчення багатьох сторінок супровідних документів до цього законопроєкту, саме щодо тарифів і розширення, ми знайшли одну неприємну річ.

У пояснювальній записці йдеться про те, що митні тарифи не змінюються, але змінюється кодифікація. Її треба змінювати, тому що це наші зобов'язання, весь світ рухається вперед. Але низка товарів, через те, що розширюються коди, потрапляє до інших категорій, де зовсім інші... У деяких позиціях у шість разів змінюється розмір мита. Це стосується багатьох, не лише складних, але й дуже простих речей. Наприклад, риби звичайної. Тобто, сьогодні це одна ставка оподаткування, а коли ми розширимо, вона потрапить в іншу. І звичайний українець буде за всю імпортну позицію сплачувати більше.

Тому «Батьківщина» буде голосувати за законопроект в першому читанні, але у нас є серйозні побоювання щодо голосування в цілому. Ми за те, щоб скоротити терміни, але потрібно повернутися і доопрацювати, тому що це завдасть удару насамперед по пересічним українцям, по багатьом позиціям, де мито виросте де-факто.

Дякую. Це наша позиція (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Прошу передати слово Олександру Колтуновичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Прошу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Шановні народні депутати! Наша фракція не проти конвергенції, апроксимації європейського і вітчизняного законодавств, зокрема у сфері митної політики. Однак нас турбує той факт, що в даному проекті закону не передбачається зміна ставок ввізного мита на товари. Змінюється лише класифікація, опис, обсяги торгівлі такими товарами, одиниці виміру та обліку.

Я вам нагадаю, тут є один момент, який може призвести до великих проблем. Тому що, наприклад, коли ми говоримо про залучення високотехнологічного обладнання, я думаю, що ні у кого не виникає сумнівів, що країна потребує комплексної модернізації, для цього необхідні додаткові стимули. І тому

у нас уже були у вітчизняній практиці до 2005 року, і в інших країнах, ми знаємо, є позитивний досвід стимулювання інноваційної, інвестиційної політики (більше інноваційної), який полягає у звільненні від сплати мита товарів чи високотехнологічного обладнання, яке завозиться в Україну з метою комплексної модернізації країни.

Ще один дуже важливий момент — це антидемпінгові мита на імпорт по окремих товарних групах, які також тут не враховані, і немає нічого спільного. В умовах, коли ми маємо асиметричні і нерівномірні умови зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, з іншими країнами, ми маємо захищати внутрішнього товаровиробника, ми маємо захищати внутрішній споживчий ринок від товарів зовнішнього походження. Тому з цієї точки зору, на наш погляд, мало просто змінити класифікацію і опис, необхідно вносити комплексні документи, які будуть вирішувати ті нагальні, глобальні проблеми, які на сьогодні існують.

Тому ми вирішили все-таки утриматися під час голосування, і закликаємо вас підходити більш комплексно до вирішення таких складних проблем, а не змінювати лише назви.

Я дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ϵ ще бажаючі виступити? Нема ϵ . Всі фракції виступили, так?

Так, будь ласка. Слово надається Железняку Ярославу Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, є певна дискусія, яка вже лунала у нас на засіданні комітету, щодо того, чи змінюється сам тариф. Ні, змінюється лише найменування, це не впливає на процес. Саме тому дуже важливо цей законопроект прийняти в цілому для того, щоб ми не заважали нашим митникам, нашому бізнесу працювати. Тому є певні непорозуміння щодо цього законопроекту.

Впевнений, що ви можете прочитати в засобах масової інформації інше пояснення, але повірте нашому комітету, в якому представлена не тільки коаліція, але й інші фракції, включно з фракцією «Голос», що після того, як ми проаналізували цей законопроект, ми прийняли спільне рішення прийняти його і за основу, і в цілому. Тому просимо зараз підтримати саме таку позицію.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас ϵ технічне питання. Прошу керівників депутатських фракцій та груп підійти зараз до трибуни. Не розходьтеся. Нам треба визначитись щодо голосування за цей законопроект.

Шановні колеги, повертаємося до роботи. Будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до голосування. Цей законопроект, як і зазначали наші колеги,

необхідно прийняти за основу та в цілому. Я зараз поставлю за основу, а потім – в цілому. Немає заперечень? Добре.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про Митний тариф України» (№ 3228). Будь ласка, підготуйтеся до голосування. І потім поставлю в цілому.

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 289.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про Митний тариф України» (№ 3228). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 290.

Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

Закон прийнято. Дякую всім ще раз.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ» (№ 3118). Пропонується включити це питання до порядку денного. Прошу підтримати та проголосувати.

Необхідно 226 голосів підтримки.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 289.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Васильченко Галині Іванівні.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні народні депутати! Дорогі українці! Вашій увазі пропонується законопроект № 3118 щодо захисту економічних основ місцевого самоврядування.

Уявіть собі ситуацію, що у вашому місті розташована лікарня, музей чи інший комунальний заклад або установа і в ній працює багато людей, які

сплачують ПДФО в бюджет вашого міста. Саме ці кошти йдуть на розвиток соціальної інфраструктури: на садки, школи, транспорт, дороги. І от в один прекрасний момент обласна чи районна рада перереєстровує ці комунальні заклади в якесь інше місце. Відповідно, усі податки з доходів фізичних осіб йдуть вже не на розвиток вашого міста, а в абсолютно інше місце, хоча фактично діяльність продовжують здійснювати саме у вашому місті.

Так протягом 2017-2019 років в Україні було перереєстровано 136 об'єктів комунальної власності, і загалом місцеві бюджети втратили понад 128 мільйонів гривень.

Мета цього законопроекту — унеможливити подальший розвиток таких подій і заборонити обласним та районним радам перереєстровувати такі об'єкти без згоди органів місцевого самоврядування, на території яких безпосередньо здійснюється діяльність.

Цей законопроект підтримується Асоціацією міст України, профільним комітетом, відповідним профільним міністерством. Тому звертаюся і до вас, шановні народні депутати, з проханням підтримати цей законопроект у першому читанні, що допоможе захистити місцеві бюджети і залишити по праву належні їм ПДФО.

Щиро дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Гуріну Дмитру Олександровичу.

ГУРІН Д.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Доброго дня! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 20 травня розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ» (№ 3118).

Сьогодні обласні ради змінюють місце реєстрації лікарень, бібліотек, спортивних шкіл та інших підпорядкованих юридичних осіб для того, щоб податок на доходи фізичних осіб робітників таких установ йшов не в бюджет органів місцевого самоврядування, в якому вони фізично знаходяться, а в ті органи місцевого самоврядування, голова яких є кумом, братом чи сватом голови обласної ради. Більш того, така перереєстрація відбувається посеред фінансового року, що розбалансовує місцеві бюджети і по суті є формою політичного тиску.

Автори пропонують доповнити статтю базового Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» процедурою погодження такої зміни реєстрації з органом місцевого самоврядування, на території якого фактично знаходиться комунальне підприємство, установа або організація.

Законопроект підтримала Асоціація міст України, що навела перелік більш як сотні юридичних осіб, що не сплачують податок на доходи фізичних осіб до відповідних бюджетів за місцем знаходження, всього — 128 мільйонів гривень на рік.

Українська асоціація районних та обласних рад та Міністерство юстиції України надали до законопроекту низку зауважень критичного змісту, а Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначило, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити.

Але за результатами обговорення комітет ухвалив висновок: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ» (№ 3118) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Колеги, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Наталії Піпі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Піпа Наталія Романівна.

ПППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Доброго дня! Як представник громади Львова, мажоритарниця з виборчого округу № 115, хочу сказати, що цей законопроект дасть змогу спрямовувати ПДФО туди, де вони мають бути. Адже ці люди користуються благами міста: дорогами, школами, садками. За минулий рік Львів втратив на подібних перереєстраціях 47 мільйонів гривень, незважаючи на те, що всі працівники і Львівського історичного музею, який знаходиться на площі Ринок, і обласних лікарень живуть в основному у Львові і користуються благами міста.

Цей законопроект дає змогу більш справедливо підходити до рішень, які виносять колективи, коли під тиском тих чи інших органів перереєстровуються в інші місця. Це сприятиме правильному і справедливому розподілу податків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Депутатська група «Партія «За майбутнє», яка складається з депутатів-мажоритарників, насамперед представляє інтереси місцевого самоврядування. Ми активно стоїмо на тому, що місцеві бюджети потрібно наповнювати і захищати, щоб на місцях ці кошти були.

Даний законопроект переслідує саме таку мету. Ми вважаємо, що соціальні, культурні, мистецькі потреби можна реалізувати на місцевому рівні лише якщо місцеві бюджети будуть наповнені. Тому просимо підтримати даний законопроект, адже він переслідує саме таку мету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Синютка Олег Михайлович.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатиської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги депутати! Про що насправді йдеться в цьому законопроекті? Йдеться про місцеве самоврядування, де всі кандидати у депутати чи депутати клялися у вірності під час виборів і після виборів. Але сьогодні, коли вже ми тут, у цьому сесійному залі і коли йдеться про гроші, ми всі забуваємо про справжні інтереси громад.

Знаєте, цей законопроект вводить таке собі кріпосне право для підприємств, установ, закладів спільної власності територіальних громад, бо ми всі чудово розуміємо, що навіть якщо відбувається перереєстрація, то впродовж одного року податкоспроможність території і валові витрати врівноважуються бюджетними трансфертами та бюджетним перерозподілом.

Про що ж йдеться? Йдеться про кошти, які насправді збираються з цих обласних закладів... Подумайте, тут мова йшла сьогодні про обласні установи. Одна обласна лікарня сплачує близько 30 мільйонів гривень податків на доходи фізичних осіб у місяць. Але чи купується якась «швидка допомога» за ці гроші?

Ні. Чи купується якесь обладнання? Ні. Чи доплачують цим лікарям ? Ні. Музей. Чи хоча б одна виставка поновлена за рахунок таких ресурсів? І, звичайно, влада — а це не рішення одного голови, це рішення ради, — перереєстровує їх там, де можна отримати додатковий ресурс.

Шановні друзі, думати треба про те, як отримати додаткові ресурси, тому що миші скоро поїдять все. За травень бюджет отримав 73 мільярди — це менше, ніж у 2018 і 2019 роках. Думати треба не про те, як поділити гроші, а думати треба про те, як збагатити обсяги і як надати додаткові повноваження. Тому приймати законопроект у такому вигляді не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні українці! Дуже коротко, про що цей законопроект, щоб було зрозуміло.

Це насправді про гарантії, незалежність і можливості для місцевого самоврядування. Ми багато говоримо про те, що сьогодні саме місцеве самоврядування тримає оборону, більшість видатків на боротьбу з так званим COVID-19 і пандемією витрачає сьогодні не державний бюджет, а місцеве самоврядування, але при цьому ці податки у нього забирають.

Насправді в цьому законопроєкті йдеться фактично про неможливість зміни в односторонньому порядку місця реєстрації комунального підприємства, установи, організації, які на папері перереєстровуються і переносяться в інше місце, в інше село, фізично знаходячись на тому самому місці, де вони і продовжують працювати. Це насправді юридичні ігри, які, мабуть, у нормальній країні мала б зупинити судова система, але у нас цього не відбувається.

Чому це відбувається? Чому, наприклад, музеї, знаходячись в одному місці, перереєстровуються в інше село, але продовжують знаходитися там, де і були? Тому що це боротьба, по-перше, за податки, по-друге — це політична боротьба, коли районні і обласні ради говорять фактично меру або громаді: якщо ви не будете йти нам на поступки, ми просто обвалимо всередині року ваш бюджет, тому що перереєструємо фейкові установи і комунальні організації в інших села, які будуть більше до нас дослухатися. Тому зрозуміло, що це треба зупиняти, і зрозуміло, що такі запобіжники мають бути.

Тому «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект і буде підтримувати місцеве самоврядування, яке має нормально планувати свої бюджетні роки.

Асоціація міст України на сьогодні нарахувала лише за останній рік (вдумайтеся!) 136 підприємств, установ та організацій, які продовжують працювати в тих самих містах, а перереєстровуються в інших селах та селищах,

і податки тепер сплачують там без жодних на те підстав і без жодного здорового глузду і логіки.

Тому прошу підтримати цей законопроект.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз Качура — з мотивів, і потім переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Олександр Анатолійович Качура.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Безумовно, необхідно підтримати даний законопроєкт, оскільки він не про місцезнаходження комунальних підприємств, він про сплату податків до місцевих бюджетів. Адже кожен з нас, коли йшов на вибори, обіцяв, що ми зробимо все для того, щоб органи місцевого самоврядування мали фінансову спроможність будувати лікарні, дитячі садки, ремонтувати дороги. І саме про це законопроєкт, але це лише частина — комунальні підприємства.

Наступним має бути законопроект, який передбачить неможливість створення юридичних осіб, реєстрацію їх місцезнаходження в іншому місці, а не там, де вони здійснюють господарську діяльність. Тому що трапляється так, що величезне підприємство працює в місті або в сільській місцевості, але воно зареєстровано в Києві. Це неправильний підхід, тому що податки мають сплачуватися там, де заробляються гроші і створюється додана вартість.

Тому голосуємо за цей законопроект і напрацьовуємо новий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся.

Вас просто закрили ваші колеги, Михайле Миколайовичу, вас не видно було. Папієв Михайло Миколайович — з мотивів. І після цього голосуємо.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги! Знову-таки, дивимося ми на цей законопроект... Я хотів би звернути увагу народних депутатів України, я подивився по столах: у більш ніж 90 відсотків депутатів взагалі відсутні документи по голосуваннях. Порівняльних таблиць немає, законопроектів немає, висновків Головного науково-експертного управління немає. Тобто фактично відбувається невдумливе голосування, і тому ми маємо такі результати.

Подивіться на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, який на трьох сторінках дав негативний висновок. Більше того, чітко пише, що такий закон порушує Конституцію України. У нас немає такої норми як надання згоди одного органу місцевого самоврядування іншому. Шановні, що ви робите взагалі? Ви ж якось з повагою ставтеся до Конституції, ви ж складаючи присягу казали, що будете дотримуватися норм Конституції та законів України.

Ми будемо голосувати проти цього законопроекту. Ми за самостійність місцевих рад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ» (№ 3118). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 295.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук» (№ 3463). Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття... Тут буде і за основу, і в цілому. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук» (№ 3463) (Шум у залі).

Давайте повну процедуру, щоб вже «наверняка» (Шум у залі). Добре. Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. У нас дві фракції проти — «Голос» і «Європейська солідарність». Ні, одна фракція, вибачте.

(3a) - 287.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Калауру Івану Романовичу.

КАЛАУР І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! До вашого розгляду пропонується законопроект № 3463. Ним пропонується внести зміни до Закону України «Про вищу освіту», зокрема до Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення», і продовжити строк видачі дипломів кандидатів та докторів наук до 30 червня 2021 року. Чинна норма Закону України «Про вищу освіту» передбачає строк до 31 грудня 2020 року.

Основним мотивом подання цього законопроекту є наступні обставини. Встановлення законом України у 2017 році граничних меж видачі дипломів кандидатів та докторів наук, безумовно, активізувало науково-дослідницьку роботу наших аспірантів та докторантів, але більшість із них сьогодні вже закінчила свою науково-дослідницьку роботу, і за результатами цієї роботи

підготовлені дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата або доктора юридичних наук. Це дозволило нашим аспірантам та докторантам сьогодні звернутися до спеціалізованих вчених рад з клопотанням щодо розгляду їхніх дисертацій на предмет допуску до офіційного захисту. Але поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 втрутилося у цей процес, оскільки 12 березня 2020 року постановою Кабінету Міністрів України на всій території України було оголошено карантин, і це, безумовно, зупинило процес захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора наук, оскільки наші здобувачі не мали змоги вчасно подати заявки на прийняття дисертації до...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Іване Романовичу.

До слова запрошується співдоповідач – голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабак Сергій Віталійович.

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! У зв'язку зі встановленням карантинного режиму в країні на тривалий час була призупинена діяльність спеціалізованих вчених та експертних рад, що призвело до порушення законодавчо встановлених строків проведення атестаційних процедур, зокрема захист кандидатських та докторських дисертацій і прийняття їх до розгляду. Усі ці вимушені заходи унеможливлюють реалізацію конституційного права особи на освіту, у тому числі на здобуття наукових ступенів, що викликає глибоке занепокоєння в суспільстві.

Законопроектом пропонується шляхом внесення змін до Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» продовжити строк присудження наукового ступеня кандидата або доктора наук та видачі відповідного диплому з 31 грудня 2020 року до 30 червня 2021 року, тобто на півроку.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, враховуючи актуальність зазначеного законопроекту, рекомендує прийняти його за основу. Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій одноголосно прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому. Тому дуже всіх прошу підтримати це рішення прийняттям законопроекту за основу і в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прохання записатися на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ростиславу Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Миколайович Павленко.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. «Європейська солідарність». Технічний законопроект, варто його підтримати. Але я хотів би сказати про інше. В галузі освіти нам надзвичайно важливо зберегти те, що вже вдалося змінити: і щодо чесного вступу до вишів, і щодо самостійності університетів та їх автономії, і щодо чесності в науці та боротьби з плагіатом. Тому кадрові рішення мають бути такими, щоб жодним чином не підважувати цих досягнень. Нам є що захищати, ми маємо на цьому стояти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Констанкевич Ірині Мирославівні.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Депутатська група «Партія «За майбутнє», звичайно, буде підтримувати даний законопроект, оскільки він стосується дуже важливого питання, що напряму корелює з карантином і боротьбою з коронавірусом, але стосується сотень, а, можливо, і тисяч науковців, які чекають на захист дисертації.

Але, шановне товариство, хотіла би звернути вашу увагу на інше. У нас досі не призначено міністра освіти і науки. Це питання гостро обговорюється в суспільстві. Усе нові й нові кандидатури, які з'являються десь в обговореннях, на жаль, не стільки знаходять підтримку, скільки лякають суспільство.

Тому вважаю, що ми, народні депутати, повинні бути монолітними в розумінні того, яким має бути міністр освіти і науки. Це має бути людина прогресивних, націотворчих і державотворчих позицій. Це має бути людина з моральним авторитетом. І не можна допускати, щоб приходили ті, які пов'язані з діяльністю Януковича або інших колишніх режимів. Тому, народні депутати, апелюю: будьте уважними під час визначення тих, хто буде очолювати Міністерство освіти і науки України.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надається слово народному депутату Морозу Володимиру Вікторовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

MOPO3 B.B., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа—За життя»). Передайте Качному, будь ласка.

Колтуновичу, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний Руслане Олексійовичу. «Опозиційна платформа — За життя». Безумовно, це дуже слушна ідея. І ми хотіли б подякувати профільному комітету за професіоналізм та розуміння глибини проблеми. Підготовка наукових кадрів, кандидатів і докторів наук, була фактично зупинена з березня, і на три місяці у нас було зупинено захисти у спеціалізованих вчених радах. У зв'язку з цим слушною є пропозиція щодо продовження цього терміну на півроку. Можливо, комітету навіть варто розглянути питання щодо продовження його на рік, зважаючи на те, що у нас три місяці тривав карантин.

Повторюся, наша фракція буде підтримувати цей проект закону. І прошу розглянути продовження не на півроку, а на рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Совсун Інна Романівна, фракція «Голос».

COBCYH I.P. Шановні народні депутати! Шановні співгромадяни! Законопроєкт, який ми зараз розглядаємо, направду, має технічних характер. Партія «Голос», безперечно, буде підтримувати його, аби підтримати наших молодих науковців, аспірантів, які через карантин не встигають захиститися. Але є інше, не технічне питання, яке зараз варто обговорити, і воно безпосередньо стосується питання освіти. Це питання призначення нового міністра освіти і науки України.

Вчора на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій ми заслухали кандидата в міністри освіти і науки України. Дуже хочу звернутися зараз насамперед до депутатів партії «Слуга народу», щоб вони подумали, наскільки вони готові дослухатися до рекомендацій Президента України з приводу призначення саме цього кандидата.

Що ми почули від кандидата в міністри Сергія Шкарлета? Ми його запитали: «Чи правда, що ви були членом Партії регіонів?» Він спочатку відповів: «Ні, не був». Потім: «Ну так, був. Ви розумієте, так трапляється». Я не знаю, як можна випадково стати членом певної партії, але це, вочевидь, свідчить про його дуже чітку політичну позицію.

Далі його запитали: «А чому ви хочете бути міністром освіти і науки України?» Знаєте, що відповів кандидат? «Тому що я – освітянин в четвертому поколінні». Ось це рівень аргументації людини, яка планує зайняти посаду міністра освіти і науки України.

Коли у нього запитали, чи ϵ у нього команда, він сказав, що він не зна ϵ , чи ϵ у нього команда, тому що все відбувається дуже швидко, раптово, він не готовий відповісти на це питання. Чи це та людина, яка ма ϵ стати міністром освіти і науки України сьогодні, коли перед системою освіти, перед системою науки стоять настільки глобальні, величезні виклики?

Я дуже прошу не вносити цю кандидатуру на розгляд залу. Я дуже прошу подумати. Впевнена, що у нас ϵ безліч фахових освітян, вчителів, науковців, дослідників, аналітиків, які спроможні зайняти цю посаду. І мені дуже прикро, що знаходять члена Партії регіонів, людину з плагіатним минулим, людину, яка не може чітко відповісти на запитання, що вона буде робити на посаді, і планують вносити цю кандидатуру.

Дуже прошу подумати про це і не виносити цю кандидатуру на розгляд залу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Інно, єдине, все-таки я просив би вас на майбутнє: у нас в Регламенті передбачено, що коли береться слово для виступу «за» чи «проти», цей виступ стосується питання, яке міститься в законопроекті, що розглядається. Зараз виявляється, що ми витратили 20 хвилин — і всі лише підтвердили, що ми за цей законопроект.

Шановні колеги, ϵ пропозиція переходити до голосування. Прошу... Хто ще?

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги, знаєте, з повагою до науки і науковців, освіти і освітян, коли я чую термін «технічний закон»... Знаєте, давайте не будемо принижувати зміст того, що ми приймаємо. Це наш крок великої поваги до української науки, особливо до молодих науковців. Ми сьогодні робимо дуже правильний крок. Але в підтримку своїх колег, які вимагають пришвидшити процедуру призначення міністра освіти і науки, хочу нагадати: ми зараз рухаємося нормальними кроками, завершуємо адміністративно-територіальну реформу. Ми формуємо нову систему районів, округів

і так далі. Тому надзвичайно важливо, якими будуть повноваження, зокрема щодо управління закладами освіти та вищої освіти. Вчора була створена нова експертна рада. Тому давайте всі разом зробимо все необхідне, щоб освіта і наука були на високому рівні в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Юрійовичу.

Шановні колеги, якщо більше ніхто не бажає виступити, прошу народних депутатів зайняти свої місця, ми переходимо до голосування. Шановні колеги, була пропозиція — за основу і в цілому. Якщо немає заперечень, так ми і будемо ставити, тому що аргументів проти ми не почули. Отже, шановні колеги, прошу зайняти свої місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняти проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук» (№ 3463) за основу. Готові голосувати? Готові?

Професоре Гетманцев, ви вже захистилися і можете не голосувати, чи як? Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 342.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозиція про прийняти в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук» (№ 3463).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 343.

Рішення прийнято. Закон прийнято. Вітаю!

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги... Ви не робили оголошення? Дуже важливе оголошення. Руслан Олексійович Стефанчук, 1 хвилину. Будь ласка, тиша в залі.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, хочу повідомити про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Булінг – стоп!». Співголовами міжфракційного депутатського об'єднання обрано народних депутатів: Клочка Андрія Андрійовича, Павленка Юрія Олексійовича та Скічка Олександра Олександровича. Привітаємо колег з цією визначною подією.

«Булінг – стоп!» Вітаю!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Яке об'єднання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. «Булінг – стоп!» Думаю, що тепер все зміниться у Верховній Раді. Йдемо далі.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 3510) та альтернативний проект № 3510-1. Пропонується включити це питання до порядку денного. Необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 270.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 268.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Трухіну Олександру Миколайовичу.

ТРУХІН О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України.

Основною метою цієї законодавчої ініціативи, на чому неодноразово наголошував Президент України, є підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері дорожнього господарства шляхом надання можливості органам місцевого самоврядування спрямовувати кошти субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування і забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, на погашення місцевого боргу, а також спрямування субвенцій на погашення і обслуговування місцевого боргу за місцевими запозиченнями.

Слід зауважити, що це джерело погашення боргових зобов'язань стосуватиметься виключно тих запозичень, які залучаються з метою ремонту автомобільних доріг місцевого та комунального значення. Окрім цього, законопроектом передбачається можливість спрямування коштів Державного дорожнього фонду в межах діючих бюджетних асигнувань на утримання бюджетних установ, основним завданням яких буде забезпечення функціонування та централізоване управління інформаційно-аналітичними ресурсами дорожнього господарства. Проект закону забезпечить можливість збільшення фінансування для покращення стану автомобільної мережі загального користування місцевого значення за рахунок додаткових позабюджетних запозичень, сприятиме ефективному та цільовому використанню бюджетних коштів у поточному році.

Прошу підтримати Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Цабаля Володимира Володимировича як автора альтернативного, я так розумію, законопроекту.

Прошу.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, мій альтернативний законопроект, який я подав разом з колегами з фракції «Голос», насправді включає більшість тих позитивних, як нам здалося, норм, які є в основному законопроекті та спрямовані на покращення дорожньої інфраструктури в Україні. Але, крім цього, в моєму законопроекті ми торкаємося ще однієї дуже важливої проблеми. Це проблема недоотримання фінансування місцевими бюджетами. Наразі місцеві бюджети України за п'ять місяців недоотримали 13 мільярдів гривень від зменшеного плану, який був затверджений після секвестру.

Що передбачає мій альтернативний законопроект? Він передбачає тимчасове, до кінця року, збільшення відрахування ПДФО до місцевих бюджетів: на 5 відсотків для всіх місцевих бюджетів і на 3 відсотки для міста Києва.

Що це дасть? Це дасть додатково 13 мільярдів гривень в місцеві бюджети. За рахунок чого ці гроші можна одержати? За рахунок підвищення ефективності використання стабілізаційного фонду, з якого було використано лише 13 мільярдів, у той час як розпис був на 34 мільярди на квітень і травень.

Тому вважаю, що основний законопроект ідеологічно хороший, але мій, альтернативний, вирішує додатково ще одну важливу проблему, яку нам, особливо мажоритарникам, потрібно буде вирішити, якщо не сьогодні, то в майбутньому, інакше місцеві бюджети не зможуть повністю фінансувати, а місцеві ради стануть фінансово неспроможними.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надаю слово голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Кузбиту Юрію Михайловичу.

Будь ласка, Юрію Михайловичу.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати та запрошені! Комітет з питань бюджету на вчорашньому засіданні розглянув законопроект «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 3510) і, зваживши на актуальність порушених питань і позицію Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та Міністерства фінансів щодо необхідності узгодження положень законопроекту з чинними нормами законодавства й усунення недоліків нормотворчого характеру, пропонує внести до законопроекту такі зміни.

- 1. Виключити положення щодо державних гарантій за запозиченнями обласних рад та відповідальності держави за такі запозичення, тобто зміни до статей 17 та 74 Кодексу, як такі, що не узгоджуються з принципом самостійності бюджетної системи.
- 2. Виключити положення щодо зарахування субвенцій до надходжень бюджету розвитку місцевих бюджетів як таких, що не відповідають вимогам Кодексу в частині використання коштів Спеціального фонду місцевих бюджетів.
- 3. Уніфікувати положення законопроекту в частині застосування терміну «місцеві запозичення» та визначити єдиний підхід до здійснення за рахунок субвенцій і обслуговування місцевого боргу за такими запозиченнями.
- 4. Внести доповнення щодо здійснення парламентського контролю за використанням таких місцевих запозичень.
- 5. Унормувати питання щодо повноважень обласних рад на здійснення внутрішніх запозичень.

За наслідками розгляду проекту комітет ухвалив таке рішення: рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 3510 за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій, викладених у висновку комітету. Відповідно Комітету з питань бюджету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України при оформленні відповідного закону належить внести необхідні редакційні та техніко-юридичні правки, пов'язані з зазначеним рішенням комітету.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую за увагу (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два — за, два — проти. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, користуючись нагодою, хочу ще раз звернутися до всіх народних депутатів, особливо мажоритарників: місцеві бюджети недоодержали 13 мільярдів гривень за п'ять місяців. Цю проблему потрібно вирішувати. Зараз, найімовірніше, зал підтримає законопроект № 3510,

але проблема, яка вирішується в альтернативному, у моєму законопроекті, там не адресована.

Тому давайте не забувати про це питання. Давайте разом створимо нові законодавчі ініціативи, які дуже оперативно вирішать цю проблему. Тому що весь тягар кризи і більшість тягаря боротьби з коронавірусом лягли саме на місця: на об'єднані територіальні громади, на області і так далі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я зараз звертаюся до представників на місцях, органів місцевого самоврядування. Цей законопроект спрямований на підтримку місцевого самоврядування в Україні. Створюється механізм, коли органи місцевого самоврядування через обласні ради зможуть самостійно запозичити кошти на ремонт і будівництво доріг місцевого значення. Не центральних, не загальнодержавних, а саме місцевих доріг.

Ми чудово розуміємо, що в умовах епідемії коронавірусу ресурси у місцевих бюджетів було забрано, вони залишилися ні з чим. Колеги вже тут згадували, скільки недоотримали місцеві бюджети за перші п'ять місяців. Так от, цей законопроект створює механізм, щоб вони могли залучити кошти і відремонтувати місцеві дороги до сіл та в селах, які ніколи, роками, не ремонтувалися. Тому цей законопроект треба підтримати, «Батьківщина» буде голосувати «за».

Ми вважаємо, що треба встановити чіткий контроль за витрачанням цих бюджетних коштів, особливо кредитних. Ми повинні чітко контролювати це, щоб кошти пішли туди, куди потрібно: щоб будувалися дороги місцевого значення. Але також давайте, дійсно, в такий важкий рік зробимо все можливе, щоб органи місцевого самоврядування зрозуміли, що хоч якісь речі та інструменти створюються для них, для того щоб вони мали змогу вирішувати проблеми місцевого значення.

Дякую. І прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв — з мотивів. Виступи з мотивів ще 4 хвилини, після цього переходимо до голосування.

Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, враховуючи соціальну значущість цього законопроекту, наша фракція прийняла рішення голосувати «за» та підтримувати його. Але величезне прохання до профільного комітету, до предмету відання якого відноситься це питання, щоб при доопрацюванні до другого читання ми чітко і ясно усвідомили дві основні тези Бюджетного кодексу: що державний і місцеві бюджети є самостійними.

Тому нам необхідно чітко виписати, коли держава відповідає за ті зобов'язання, які беруть на себе місцеві бюджети, щоб це відповідало бюджетному процесу, Бюджетному кодексу, Конституції України і підсилювало самостійність місцевих рад, щоб вони після прийняття такого закону не ходили по правоохоронних органах і не розказували історії. Бо якщо ми неправильно випишемо положення законопроекту, ми фактично створимо бізнес для поліції, ДБР, СБУ, НАБУ та всіх інших. Давайте захистимо місцеві ради!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яценко Антон Володимирович.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, нагадаю, що зараз вже червень, тому цей законопроект треба приймати негайно, одразу в двох читаннях, щоб не втратити, наприклад, місяць чи півтора. Зараз літо, і тому для будівництва доріг — це найкращий період.

Тому, звичайно, ϵ пропозиція цей законопроєкт підтримати, і давайте його проголосуємо за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Валерійович Лунченко.

ЛУНЧЕНКО В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 71, Закарпатська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Депутатська група «Довіра». Ви знаєте, наша депутатська група складається виключно з депутатівмажоритарників, і нікому іншому не відомо так, як нам, що таке підтримка місцевого самоврядування і бюджетна децентралізація. Це все ті законопроекти, які наша група завжди підтримувала і надалі буде підтримувати.

Цим законопроектом ми даємо змогу органам місцевого самоврядування залучати додаткові кошти для побудови місцевої дорожньої мережі. А дорога — це життя, всі ми прекрасно знаємо, коли швидка допомога, пожежна машина можуть дістатися до віддалених куточків нашої країни, до віддалених сіл і селищ для того, щоб надати допомогу і забезпечити повноцінне функціонування нашим жителям, громадянам України.

Тому наша депутатська група наполягає на тому, щоб ми цей законопроект сьогодні прийняти за основу і в цілому, і закликаємо всіх колег його підтримати. Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гевко Володимир Леонідович.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, думаю, що ні для кого не таємниця, в якому стані у нас зараз знаходяться дороги. Якщо ми взагалі говоримо про дороги місцевого значення, в багатьох випадках вони практично знищені, їх немає. Цей законопроект є надзвичайно важливим, тому що він надає додаткові механізми, які дадуть змогу відновлювати ці дороги. І тому пріоритетною є програма Президента «Велике будівництво», яка покликана в багатьох випадках відновити ті дороги, які зараз потребують першочергового ремонту і є пріоритетними.

Тому закликаю всіх підтримати цей законопроект, особливо мажоритарників, які кожного разу, коли їдуть на свої округи, чують про проблему відновлення доріг.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся.

Готові голосувати? Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 3510). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 329.

Рішення прийнято (Оплески).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 3510). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 326.

Рішення прийнято (Оплески).

Шановні колеги, у нас ще ϵ законопроект <u>№ 3398</u>, там всі поправки враховані. Можемо без обговорення голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благо-получчя тварин» (№ 3398). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 319.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Шановні колеги, законопроект № 2823. На поправках хтось буде наполягати? (Шум у залі). Ні? Можемо ставити на голосування?

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів в порядку тимчасового переведення судді до іншого суду» (№ 2823). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 288.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців» (№ 2247). Хтось буде наполягати? Голосуємо (Шум у залі).

Ви наполягаєте на поправках? Ваші ϵ , Михайле Миколайовичу? Нема ϵ . Як ви можете бути проти тоді?

Це друге читання. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців» (№ 2247). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

І останнє питання на сьогодні — це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» (№ 2043). Не наполягаєте на поправках?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому (а можна трошки тихіше, шановні колеги?) з необхідними технікоюридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» щодо підтвердження відповідності інформаційної системи вимогам із захисту інформації» (№ 2043).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Законопроект № 2042. Наполягаєте на поправках? Можемо проголосувати? У Федієнка сьогодні буде просто свято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення... А, ні, вибачте. Все. Ми останні 5 хвилин попрацювали досить конструктивно. Дякую всім за роботу.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую всім ще раз.